

เยาวชน บ่น เส้นด้าย

.....
ความเข้าใจ เพื่อถูแลกัน

กนิษฐา ไวยกล้า
ชนัญ เกิดประดับ

เยาวชน บ่น เส้นด้าย

.....

ความเข้าใจ เพื่อธูแลกัน

กนิษฐา ไวยกล้า
ชนัญ เกิดประดับ

ชื่อหนังสือ : เยาวชนบนเส้นด้าย

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กรกฎาคม 2559

ผู้เขียน : กนิษฐา ไทยกล้า และ ชนัญ เกิดประดับ

จัดพิมพ์โดย : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
110 ถ.อินทนิล罗斯 ต.ศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

จำนวนที่พิมพ์ : 250 เล่ม

พิมพ์ที่ : จก. ต้องคิวเมชั่น

คำสำคัญ : เยาวชน เยาวชนนอกสถานศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ติดยา
ติดเกม ติดพนัน พฤติกรรมเสี่ยง เกมออนไลน์ ซึ่งรถ ยาบ้า ไอซ์ ยาอี โคเคน
ฝัน เอโรอีน เมทาโอดอน โคลเดอีน สารระเหย ป้อบเปอร์ กัญชา แอลเออสตี
พีซีพี ยาคี ยากล่องประสาท/ยานอนหลับ ยาแก้ปวด ยาแก้แพ้
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ บุหรี่

ออกแบบปก/รูปเล่ม : จก. ต้องคิวเมชั่น

สนับสนุนงบประมาณ : แผนงานภาควิชาการสารสนเทศ (ภาส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คำแนะนำในการเขียนอ้างอิงหนังสือเล่มนี้

กนิษฐา ไทยกล้า, ชนัญ เกิดประดับ. เยาวชนบนเส้นด้าย. เชียงใหม่: สถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2559. 48 หน้า

เอกสารนี้เผยแพร่เป็นเอกสารสาธารณะ ไม่อนุญาตให้จัดเก็บ ตัดแปลง เพย์พร
ถ่ายทอด ไม่ว่าด้วยรูปแบบหรือวิธีการใดๆ ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์
การถ่ายภาพ การบันทึก การสำเนา หรือวิธีการอื่นใดเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า

สนับสนุนโดย

แผนงานภาควิชาการสารสนเทศ (ภาส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คำนำ

เยาวชนบนเส้นด้าย เป็นการสะท้อนข้อมูลในอีกมุมหนึ่ง ซึ่งได้จากการพูดคุยกับเยาวชนที่ไม่ได้เรียนหนังสือจำนวน 60 ราย ในเขตพื้นที่ 4 จังหวัดทั่วประเทศไทย อันได้แก่ เชียงใหม่ สงขลา ขอนแก่น และนครปฐม พวกเขามาเหล่านี้ต้องออกจากโรงเรียนด้วยสาเหตุต่างๆ กัน อาทิเช่น ติดเพื่อน ติดแฟน ทางบ้านไม่มีเงินส่งให้เรียน หรืออดทนกับกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและการว่ากล่าวตักเตือนจากคุณครู ไม่ได้

เยาวชนนอกสถานศึกษาเหล่านี้ ถูกมองว่าเป็นกลุ่มเสี่ยง เพราะมีพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็น การติดยาเสพติด การติดการพนัน และการติดเกม เป็นต้น ซึ่งสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นนี้จะกลายเป็นปัญหาสำคัญของประเทศในอนาคต ทางออกของปัญหานี้อยู่ที่การให้โอกาส และให้การยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันที่เข้าพร้อมกลับตัวกลับใจเป็นคนดี และอย่างมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคม

ความจริงใจและความเข้าใจ จะช่วยลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงเหล่านี้ลงได้มาก และด้วยกำลังใจจากทุกภาคส่วนในสังคม เยาวชนบนเส้นด้ายเหล่านี้จะสามารถข้ามไปสู่อีกฝั่งได้อย่างปลอดภัย

กนิษฐา ไทยกล้า
ชนัญ เกิดประดับ

31 กรกฎาคม 2559

“เยาวชนบนเส้นด้าย”

เยาวชนบนเส้นด้ายเป็นหนังสือที่สะท้อนความคิดของเยาวชน ที่ถูกสังคมตราหน้าด้วยสารพัดฉายา ที่ตั้งขึ้นมา ตามพฤติกรรมและ การกระทำที่พวากษาแสดงออก ไม่ว่าจะเป็น เด็กเลว หรือเด็กนกอก กรอบ หากเรามองจากอีกมุมหนึ่งด้วยใจที่เป็นธรรมแล้ว การไม่ได้ เรียนหนังสือ ติดเกม ติดยา หรือซิงรถ ก็ไม่จำเป็นว่าต้องเป็นคนเลว ไปตลอด ขอให้เปิดใจและรับรู้ความคิดของเยาวชนเหล่านี้ เพื่อสร้าง เสริมความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้พวากษาที่ เป็นเยาวชน (นอกสถานศึกษา) ได้มีพื้นที่ในสังคม และมีโอกาสแก้ไข ในสิ่งที่เคยทำผิดพลาดไป

ອາກີດກ່ອນ ແກີດຫລັງ ສຳຄັນໄຈນ

ແມ່ຈະເປັນຄຣອບຄຣວ້າ ຜູມຈຸນ ສັງຄມເດືອກກັນ ກີ່ໄມ້ໄດ້ແປລວ່າຈະ
ຕ້ອງມີຄວາມຄົດທີ່ເໜືອນກັນໄປທັງໝົດ ແຕ່ຄົນສ່ວນໃໝ່ຂອບນຳຄວາມ
ຄົດຂອງຕົນເອງທັງເປັນມາຕຽບຮູນ ໂດຍເພາະກັບລູກກັບຫລານ ທີ່ໄວ້ແມ່
ກຮະທັງກັບລູກສີ່ຍໍລູກໜາ ບົກສ້າງມາຕຽບຮູນຂຶ້ນມາແບບນີ້ ຈາກທຳໃໝ່
ຄວາມທັງດີກລາຍເປັນເຮື່ອງປະສົງຄ້າຍໄປແບບທີ່ເຈົ້າຕ້ວເລົອງກົດາໄມ້ຄື່ງ
ຄວາມແຕກຕ່າງຮະຫວາງວ່າ ມັກສະທ້ອນອອກມາໃນຄຳພຸດທີ່ວ່າ
“ອາບນ້ຳຮ້ອນມາກ່ອນ” ປູ້ຢ່າຕາຍາຍ ຜູ້ສູງວ້າຍຮຸ່ນລາຍຄຣາມ (ດີວິກີດກ່ອນ
ປີ 2498) ທີ່ອຸຄົມຄຽງອາວຸໂສຕາມໂຮງເຮັຍນຕ່າງໆ ແມ່ກຮະທັງຄຸນພ່ອ
ຄຸນແມ່ ຍຸກເບີບິນຸມ (ກີດປີ 2489-2507) ນັກເຄຍຊືນກັບກາຮແສດງຜົນເນື້ອ
ໂຂ່ວຄວາມສາມາດໃຫ້ຄົນອື່ນໆ ໄດ້ຮັບຮູ້ສ່ວນຄຸນຄຽງແລະຄຸນພ່ອຄຸນແມ່
Gen-X (Generation X : ກີດປີ 2508-2522) ກີ່ຈະມີຄວາມສົນໃຈໃນ
ເຮື່ອງເທັນໂລຍີ ເຮັຍກໄດ້ວ່າເປັນຍຸກຮອຍຕ່ອງຂອງອນາລືອກກັບດິຈິຕອລ ດັນ
ເໜ່າງໆນີ້ມີຊີວິດແບບສບາຍໆ ແລະມີຄວາມເປັນຕົວຂອງຕ້ວເລົອງສູງ ມີຄວາມຄົດ
ສັງສອງສຣັກ ສ່ວນຄົນ Gen-Y (Generation Y : ກີດປີ 2523-2540) ຈະ
ເປັນຄົນຍຸກໄວ້ທີ່ສາມາດກຳອະໄຮຫາຍອຍ່າງໄດ້ໃນເວລາເດືອກກັນ ແຕ່ກັບ
ໄມ່ຄ່ອຍຈະມີຄວາມອດທນ ແລະທ້າຍສຸດ ດີວິເກີນ Gen-Z (Generation
Z : ແກີດຫລັງປີ 2540) ທີ່ເຕີບໂຕມາພ້ອມຄວາມສະດວກສບາຍ ຮາຍ
ລ້ອມດ້ວຍສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະສິ່ງເຮົາຮອບກາຍ ໄນວ່າຈະເປັນ

ເທົກໂນໂລຢີອິນເຕອຣ໌ເນື້ຕ ອໍານີ້
ໄຫວ້ຍລມື້ເດີຍ ທຳໃຫ້ສັນໃຈຂະໄຮ
ຫລາຍໆ ໃນເວລາເຕີຍວກນ້າ ຈນທຳໃຫ້
ກລາຍເປັນເດັກສມາອີສັ້ນ ອໍານີ້ແສດງ
ພຸດທິກຣມບາງອຍ່າງອອກມາ ທີ່
ທຳໃຫ້ຜູ້ໃໝ່ຮູ້ສຶກ “ຂັດຫຼຸຂັດຕາ” ໂດຍ
ເນັພາຍອຍ່າງຍິ່ງໃນຄຣອບຄຣວ ທີ່
ຄຸນພ່ອຄຸນແມ່່ຕ້ອງອອກໄປທຳງານ
ຂ້າງນອກບ້ານ ແລະປ່ລ່ອຍໃຫ້ລຸກໄດ້
ຮັບກາຣດູແລຈາກຄນອື່ນມາກວ່າ
تنເອງ ຊ່ອງວ່າງນີ້ທຳໃຫ້ມັກມີຄຳພຸດ
ໜີ້ນໍ້າຫຼຸດອອກຈາກປາກເຕັກໆ ເສນອ
ວ່າ “ຜູ້ໃໝ່ໄໝ່ເຂົ້າໃຈ” ແມ່ວ່າເຕັກ
Gen Z ຈະນີມຍົມຊ່ອບເທົກໂນໂລຢີ
ໄຫວ້ຍລມື້ເດີຍ ອໍານີ້ແຊ່ເຫຼົ່າ ແຕ່
ສິ່ງເທົ່ານີ້ກີ່ໄໝ່ສາມາດທັດແທນການ
ພຸດຄູຍແບບຈົງຈາ ໄດ້ ໂດຍເນັພາບາງເຮືອງບາງຂ້ອຄວາມ ເທົກໂນໂລຢີກີ່ໄໝ່
ສາມາດຄສື່ວ່າມີຮູ້ສຶກທີ່ແທ້ຈົງອອກມາໄດ້ຄຣອບລ້ວນ ເດັກໆ ນັ້ນຕ້ອງການ
ຄວາມຮັກ ຄວາມເຂົ້າໃຈຈາກຜູ້ໃໝ່ ແລະອຍາກໃຫ້ຜູ້ໃໝ່ແສດງຄວາມຮັກ
ຄວາມໜ່ວງໃຍ້ອອກມາເຊັ່ນເຕີຍວກນ້າ

ทางออกที่ดีในการลดช่องว่างระหว่างวัยลงนั้น คือการ ทำความเข้าใจว่าคนรุ่นใหม่มีความแตกต่างจากคนรุ่นก่อนๆ ให้เข้าใจ ถึงบริบทที่หล่อหลอมพากษาขึ้นมา และอย่ามองคนรุ่นใหม่ผ่าน บรรทัดฐานของคนรุ่นเก่ามากจนเกินไป สิ่งเหล่านี้พอจะช่วยให้เกิด ความเข้าใจ เกิดการสื่อสารปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ช่วยลด ช่องว่างระหว่างวัยได้มากขึ้น เป็นความจริงที่ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ใน สังคมไทยของเราระบบการณ์ของผู้ใหญ่นั้น มีประโยชน์เป็นอย่าง มากสำหรับคนรุ่นใหม่

③ ยืนอยู่บนเส้นด้ายได้อย่างไร

สิ่งที่ทำให้เด็กๆ ต้องมีพฤติกรรมเสี่ยง ทั้งจะโดยตั้งใจหรือไม่ ได้ตั้งใจก็ตาม ที่เรียกว่า “ยืนอยู่บนเส้นด้าย” นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการติดยาเสพติด ติดเกม หรือติดพนัน

ส่วนหนึ่งนั้น อาจเกิดจากตัวเยาวชนเองที่เรียนหนังสือไม่ทัน เพื่อน ไม่สนใจในการเรียน และมีความกังวลคร้าน อย่างที่เราได้ยิน จาก “ก้อง” ถึงเหตุผลที่เขาไม่ชอบไปเรียนหนังสือ “จี้เกี่ยจ ไม่ชอบ เรียน หัวไม่ไป เวลาเรียนในห้องไม่เคยทันเพื่อนเลย ชอบมาอยู่ที่ เช็นทรัลเพราฯ ได้เจอเพื่อนและได้ร้องเพลง”

นอกจากนี้พฤติกรรมรุนแรง ชอบทะเลาะวิวาท และมีปัญหา กระทบกระซิบเพื่อนๆ ในโรงเรียนอยู่เสมอ ประเภทวัยรุ่น “เลือด

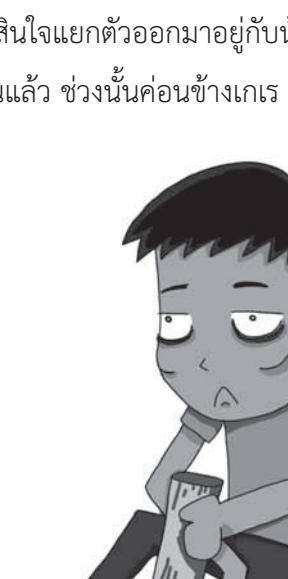

ຮ້ອນ” ກົກລາຍເປັນພຸດທິກຣມທີ່ຮ້າຍແຮງ ພຶດວິນຍຂອງໂຮງເຮືອນ ຈົນທຳໃຫ້
ຕ້ອງລາອັກ ພູ້ອຸກໄລ່ອອກຈາກໂຮງເຮືອນ ອຍ່າງກຽມຂອງ “ໂຈ” ທີ່
ບອກກັບເຮົາວ່າ “ຕອນເຮືອນອູ່ໜັນມ.2 ມີເຮື່ອງທະເລາກກັບຄົນໃນໂຮງເຮືອນ
ເດືອກກັນ ຈຶ່ງນໍາອາຫຼຸກປັ້ນຈາກບ້ານໄປທີ່ໂຮງເຮືອນ ເພື່ອໄປກຳຮ້າຍຄູ່ອົງ ແຕ່
ຜູກຈັບໄດ້ແລະໂດນໄລ່ອອກຈາກໂຮງເຮືອນ” ສ່ວນ “ວຸฒີ” ບອກກັບເຮົາວ່າ
ເຂົາມືນສັຍທີ່ເຮືອກວ່າ “ຈຸດເດືອດຕໍ່າ” ຂອບທະເລາກເບາກແວ້ງກັບເພື່ອນໃນ
ໂຮງເຮືອນເສມອ ແຄໂຄຣລ້ອເລື່ອນນິດໜ່ອຍ ກົກພ້ອມທີ່ຈະເຂົ້າໄປຈົກຕ່ອຍ
ທັນທີ ຈຶ່ງຜູກໄລ່ອອກຈາກໂຮງເຮືອນ

ความอ่อนไหวทางด้านอารมณ์และจิตใจ ซึ่งเป็นผลมาจากการครอบครัวที่มีความแตกแยก มีการทะเลวิวาทหรือใช้ความรุนแรงในครอบครัว มีการหย่าร้าง เช่นกรณีของ “ฝ่าย” ที่เล่าให้เราฟังว่า “หนูมีพ่อเลี้ยง แต่เข้ากับพ่อเลี้ยงไม่ได้ เพราะพ่อเลี้ยงชอบทำร้ายและทุบตีแม่” บางคนความไม่สมบูรณ์เกิดขึ้นภายหลังจากคุณพ่อหรือคุณแม่เสียชีวิต ต้องอยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดียว หรือไปอาศัยอยู่กับญาติ เช่นกรณีของ “เดียว” ที่เล่าให้เราฟังว่า “ตอนนั้นพ่อผอมเสียชีวิต ผอมทำอะไรไม่ถูกเลย เลยตัดสินใจแยกตัวออกจากยายกับน้า ทำให้ไม่ได้เรียนต่อ ใจผูกก็ไม่อยากเรียนแล้ว ช่วงนั้นค่อนข้างເກເຮ ມີປັນຫາຊາດຕ່ອຍກັບເພື່ອນທີ່ໄຮຍເຮັດແລ້ວ ໂດນໃຫ້ອກ” หรือ อย่างกรณีของ “สิงห์” ที่บอกกับเราว่า “ผມໄມ່ຮັຈັກພ່ອກັບແມ່ ໄມ່ເຄຍເຫັນໜ້າເລີຍ ເກີດມາຜົມກົງຍູ່ໃນສະຖານທີ່ປາກເກຣີດແລ້ວ ທີ່ຜົມໜຶນອອກມາຈາກສະຖານທີ່ພະຍານ ເນື່ອຈາກຜົມໄປໆຂ່າຍເພື່ອນຕ່ອຍກັບຮຸ່ນພື້ນໃນສະຖານທີ່ພ່ອບ້ານມີຄວາມໄມ່ພ່ອເຈົ້າກົມອູ່

แล้ว เมื่อเพื่อนพมชวนหนี ผมเลยตัดสินใจหนีพร้อมกับเพื่อน”

ใช่ร่วมกับครัวที่เลี้ยงดูลูกแบบตามใจ แล้วจะมีความอบอุ่น
กลับกลายเป็นว่าไม่มีเวลาดูแลลูกๆ อย่างเต็มที่ เพราะคุณพ่อคุณแม่
มัวแต่ไปยุ่งอยู่กับการทำงาน ไม่ใช่เพียงแค่เฉพาะครอบครัวที่ต้องหา
เช้ากินค่ำ แม้แต่ครอบครัวที่หน้าที่การงานมีหน้ามีตาในสังคม อย่าง
เช่น รับราชการ หรือทำงานประจำ ซึ่งน่าจะมีเวลาอยู่กับลูกได้มาก
กลับคิดแค่ว่าให้ลูกได้เรียนหนังสือ หรือมีสิ่งของต่างๆ ตามที่ลูก
ต้องการกันน่าจะพอแล้ว แต่ไม่ใช่เลย เยาวชนในครอบครัวเหล่านี้ก็
ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดเหมือนกัน อย่างเช่น “ปิง” ได้บอกกับ
เราว่า “ตอนแรกพ่อภูมิให้โอกาสเรียนแต่ก็ไม่สนใจใจ ไม่ชอบ เพราะ
โดนพ่อด่าทุกวัน รู้สึกจำบาน โดนบ่นทุกวันในครั้งจะไปทันได้ เศรษฐุ
เรียนไปครั้งหนึ่งแล้วกลับมาเรียนอีก ก็พบว่าทุกอย่างเป็นเหมือนเดิม
ยังคงโดนด่าเหมือนเดิม สรุปท้าย ผู้ชายไม่อยากเรียน”

แม้ว่าการศึกษาภาคบังคับนั้น ให้ทุกคนได้เรียนฟรี แต่นั่นก็
เฉพาะแค่ค่าเล่าเรียนเท่านั้น เดี่ยงไม่ได้รวมถึงค่าชุดนักเรียน ค่า
หนังสือ และค่าบำรุงการศึกษาที่ต้องจ่ายเพิ่ม สำหรับเยาวชนที่เกิด
ในครอบครัวที่ฐานะค่อนข้างยากจน เงินจึงยังถือเป็นสิ่งสำคัญอันดับ
แรกในการดำรงชีวิต สำคัญกว่าการเรียน ทำให้ “นุช” ต้องอุกมา
ซวยที่บ้านทำงาน เรอบอกกับเราว่า “จบแค่ชั้นประถมศึกษา และไม่
ได้เรียนต่อชั้นมัธยม เพราะทางบ้านฐานะยากจน ไม่มีเงินให้ค่าบำรุง

“โรงเรียน” หรืออย่างกรณีของ “สา” ที่เล่าให้ฟังว่า “เคยไปทำงานตอนปิดเทอมแล้วได้เงินใช้ แม่ชอบมาบ่นให้หนูฟังเกี่ยวกับเรื่องเงินๆ ทองๆ ในบ้าน ว่าเงินขาดมีอยู่ปอยๆ หนูจึงตัดสินใจไม่เรียนต่อในชั้นม.ต้น แล้วอกมาทำงานเลย เพื่อตัดปัญหาและไม่อยากเป็นภาระให้กับแม่”

การติดเพื่อน เพื่อนชวนหนี้เรียน ชวนเล่นเกม ชวนเล่นพนัน ชวนเสพยา หรืออยู่กับเพื่อนแล้วสนุกจนไม่สามารถบังคับตัวเองให้กลับมาเรียนได้ เช่น กรณีของ “บิ๊ก” ที่บอกเราว่า “ไม่ได้เรียนต่อในชั้นม.ต้น เพราะติดเพื่อน จากนั้นก็หันไปใช้ยาเสพติด เมื่อใช้แล้วทำให้ไปเรียนไม่ไหว ท้ายสุดเลยออกจากโรงเรียน” หรือ “อาร์ม” ที่บอกกับเราว่า “ผมติดเพื่อน ติดแกง ทำให้เริ่มเกรเร ชวนกันไปดื่มเหล้า ทำให้ไม่อยากไปเรียน ท้ายสุดผมตัดสินใจไม่เรียนต่อ” ส่วน “วี” สารภาพว่า “ติดเกมออนไลน์ โดยเรียนเป็นประจำเพื่อไปเล่นเกม เล่นเกมจนตัวเองติด มส. ทางบ้านจึงให้ออกจากโรงเรียน”

หรืออย่างกรณีของ “ไสว” ที่บอกว่า “ผมเป็นคนติดเพื่อน และเพื่อนก็ชอบชวนกันไปเที่ยวมากกว่าไปเรียน โดยมักจะไปเที่ยวที่ห้างแห่งหนึ่ง ไปรวมตัวกันอยู่ที่ “โฉนดาวโожно” ของห้าง ทำให้เวลาเรียนไม่พอ ต้องเรียนช้ำชั้น เลยตัดสินใจไม่เรียนต่อ”

แม้ว่า การใส่ใจ การดูแลเด็กๆ ให้อยู่ในภาวะเบี่ยบอย่างเข้มงวด จะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ครูบาอาจารย์ แต่การที่เด็กถูก

มองว่าเป็น “เด็กหลังห้อง” ถูกตราหน้าว่าเป็นเด็กที่เรียนไม่เก่ง กลับก่อตัวเป็นแรงต้านขึ้นมาในตัวเด็ก จนไม่สามารถถอนอยู่กับระเบียบ หรือการว่ากล่าวตักเตือนของทางโรงเรียนได้อีกต่อไป ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมการตอต้านที่รุนแรงยิ่งขึ้น ไม่สนใจการเรียน เบื่อเรียน เป็น

ທ້ອງເຮືອນ ເປົ່ອຄຸນຄຽງທີ່ດຸດ່າ ແລ້ວນີ້ລັວນກລາຍເປັນຂ້ອອ້າງໃຫ້ເຕັກໆ ໃຊ້ອ້າງເພື່ອອອກຈາກໂຮງເຮືອນ ແມ່ນອັນກັບກຣນີຂອງ “ສຸຫະຕິ” ທີ່ບອກເຮົາວ່າ “ພມທະເລາກກັບຄຸນຄຽງຄຸນໜຶ່ງ ພມເລຍຕັດສິນໃຈເດີນອອກຈາກໂຮງເຮືອນ ແລະໄໝ່ກລັບໄປໂປໂຮງເຮືອນອີກເລຍ” ອີ່ອກຣນີຂອງ “ສົມຫາຍ” ທີ່ເລຳໄຫ້ພິ່ງວ່າ “ພມຈະບັນປະຄົມຕຶກຈາ ແລະໄໝ່ໄດ້ເຮືອນຕ່ອ ເພຣະເບ໋ອກເຮືອນໃນຮະບບ ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຮະບບຍົບ ແລະຄຽງທີ່ຂອບດ່າ ເລຍຕັດສິນໄລ່ໄໝ່ເຮືອນຕ່ອ ພ່ວມແມ່ພົມເຂົກ້ເຂົ້າໃຈນະ”

②ທຳອະໄຮສຶກວ່າເສັ້ນດ້າຍ

“ມີງໄໝແນ່” “ໄໝ່ກລ້າ” “ເພື່ອນກັນເອາຫນ່ອຍ” “ໄໝຕິດຫຮອກ” ດ້ວຍຄວາມອຍາກຮູ້ອຍາກເໜີນ ອຍາກລອງ ບວກກັບສິ່ງເຮົາ ແລະຄວາມທ້າທາຍ ຈາກເພື່ອນໆ ກລາຍເປັນແຮງຮະຕັນອ່າງດີໃຫ້ເຕັກໆ ເກີດຄວາມກລ້າ ຍັງໄໝ່ນັບຄ່ານິຍມ ວັດນອຮຮມຂອງກລຸ່ມຍ່ອຍ ພັຕິກຣມລອກເລີຍນແບບ ແລະການໄດ້ຮັບກາຍອມຮັບຈາກເພື່ອນໆ ໃນກລຸ່ມ ຮົມທັ້ງຜລ ປະໂໂຍໜ໌ຫຼືຄວາມສນູກທີ່ຕາມມາ ຈຶ່ງທຳໃຫ້ເຕັກໆ ຕກເປັນແຫຼ່ອຂອງຄໍາພຸດເຮັງເຮົາທ້າທາຍໄດ້ອ່າງໄໝຍາກ ຈະວ່າໄປແລ້ວຄວາມເສື່ອງ ອີ່ວິ “ເສັ້ນດ້າຍ” ໃນເຈົ້າຂອງເຕັກໆ ມີຢູ່ໄໝ່ນັ້ນອໍຍເລຍ ຕ້ວອຍ່າງເຊັ່ນ

ດ້າຍເສັ້ນແຮກ ຊຶ່ງເຮົາເຫັນກັນມາຕັ້ງແຕ່ເຕັກຈົນແລອົກົດໄປວ່ານີ້ເຄືອວິຖີ່ສົວິຕ ຄືອກິຈກຣມພື້ນບ້ານ ທີ່ທຸກບ້ານເລັ່ນກັນເປັນປະຈຳ ເຊັ່ນໄຟປື້ອກເດັ່ງ ພວຍໃຕ້ດີນ ໄໂໂລ ໄກ່ໜ້ນ ປລາກຳດ ວັ່ງນ ລາລາ ນອກຈາກເລັ່ນ

กันที่บ้าน เล่นกันตามงานขึ้นบ้านใหม่ งานศพ หรือในประเพณี ในเทศกาลต่างๆ แล้ว เยาวชนยังได้รับการถ่ายทอดการพนันพื้นบ้านแบบที่เรียกว่าสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยการซักซานของคนใกล้ตัวอย่าง พ่อแม่ ลุง ป้า น้า อา ญาติพี่น้อง และบรรดาเพื่อนๆ ซึ่งนับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงในการเล่นพนัน และจากตรงนี้บวกกับความอยากรู้อยากเห็น ความสนุก ความท้าทาย กล้ายเป็นตัวต่อยอดให้กล้าที่จะไปเล่นการพนันในระดับที่ใหญ่ขึ้น ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการพนันที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา เช่น การพนันบอล

สนุกเกอร์ หรือแม้แต่การพนันออนไลน์ที่มีเครือข่ายการพนัน หรือเป็นเว็บบอร์ดการพนันที่ใหญ่และหลากหลาย เยาวชนที่ติดการพนันมักจะหมกมุ่นจนไม่มีเวลาพักผ่อน ทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่อยากไปโรงเรียนและขาดเรียนในที่สุด ผู้ปกครองที่มีอาชีพมั่นคงแต่ไม่มีเวลาให้ลูกให้ครอบครัว มีโอกาสส่งลูกให้เข้าไปยังอยู่บันด้วยเส้นน้ำสูงถึง 2 เท่าเมื่อเทียบกับผู้ปกครองที่ไม่มีงานทำ เยาวชนที่เล่นการพนันมีโอกาสที่จะเสพสารเสพติด และได้รับอันตรายจากการเสพในระดับที่สูงกว่าเยาวชนที่ไม่เล่นพนันประมาณ 2 เท่า

ด้วยเส้นต่อมาคือ การเล่นเกมทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เริ่มจากเล่นด้วยความสนุก เพลิดเพลิน โดยเริ่มต้นจากเข้าไปเที่ยวในร้านเกมกับเพื่อนๆ และเห็น

คนอื่นๆ เขาเล่นกันอย่าง

สนุกสนาน กีเลียอยากลอง
เล่นบ้าง เล่นไปเรื่อยๆ เล่น
จนติดเกม ไม่ได้พักผ่อนหลับ
นอน เล่นเพื่อจะเอาชนะ หรือ
พนัน ทั้งที่เป็นตัวเงิน ยาเสพ
ติด และอื่นๆ จนทำให้สุขภาพ
ทรุดโทรม พักผ่อนไม่เพียงพอ
และไม่อยากไปโรงเรียน จนใน

ที่สุดก็หนีเรียน บางกรณีเรายังพบว่า มีการใช้เกมเป็นช่องทางในการระบายนอกซึ่งอารมณ์ໂගรorchiden ที่มีต่อคนในครอบครัวอีกด้วย แม้จะมีบางคนบอกว่า เขาสามารถสร้างรายได้จากการเล่นเกมก็ตาม

ด้วยอีกเส้นหนึ่งเกิดจากเยาวชนที่หลงใหลในความเร็ว มีความคิดที่จะดัดแปลงเครื่องยนต์ให้เกิดความเร็วสูง ด้วยประสบการณ์และฐานะทางการเงิน ทำให้โอกาสที่จะใช้พื้นที่สนามแข่งในการประกอบความเร็วเป็นไปได้ยาก จึง

ทำให้เยาวชนเหล่านี้หันไปใช้ถนนหลวงเป็นสถานที่สำหรับทดสอบความเร็ว จนทำให้ผู้ใหญ่มองว่า “พากนี้ชอบสร้างความเดือดร้อน” ซึ่งในความเป็นจริงความเดือดร้อนนั้นได้เกิดขึ้นกับตัวเยาวชนเอง ความคึกคักของ ประมาณ

ขาดความระมัดระวัง ไม่ใส่หมวกนิรภัย และขับขี่ด้วยความเร็วสูง ปัจจัยเหล่านี้ ทำให้พากษาได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการขับขี่ การแข่งรถในยามค่ำคืนดึกๆ ดื่นๆ เป็นประจำ ทำให้เยาวชนกลุ่มนี้ไม่สามารถตื่นไปโรงเรียนในตอนเช้าได้ เมื่อไปสายบ่อยๆ เข้า ก็ทำให้ไม่อยากไปโรงเรียน และขาดเรียนในที่สุด

ດ້າຍເສັ້ນສຸດທ້າຍທີ່ບໍອບບາງ
ແລະພຣ້ອມທີ່ຈະຂາດອອກໄດ້ທຸກ
ເມື່ອ ຄື່ອ ສາຮເສພຕິດທັງຫລາຍ
ຕັ້ງແຕ່ ບຸໝ່ ເໜ້າ ເບີ່ຢ້າ ໄວນ ຍາບ້າ
ກົງໝາ ສາຮຮະເໝຍ ກາວ ຍາອີ່ໂອ້່
ຍາເຄ ເອໂຮອືນ ໃບກະທ່ອມ ນໍ້າຕົ້ມ
ໃບກະທ່ອມຜສມສາຮອື່ນໆ ການນຳ
ຍາຮັກໝາໂຮຄມາໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມ
ມື້ນມາ ເຊັ່ນ ຍານອນຫລັບ ຍາກລ່ອມ
ປະສາທ ຍາແກ້ປວດ ຍາແກ້ໄວ
ຫຼືໍຍາແກ້ແພ້ ຊລາ ດ້ວຍຖົກີ້ແລະ
ຜລກະທບຂອງສາຮເສພຕິດທີ່ກຳໄໝ
ຄົນເສພມີ້ອກມື້ນມາໃນຮະຍະແຮກຜນວກກັບກາຈມອູ້ໃນອາຮມົນ
ສຸນກສນານຮ່ວງກຸລຸ່ມເພື່ອນ ດ່ານີຍນໃນການເສພຍາ ຄວາມເຊື່ອທີ່ຜິດຕ່ອ
ການເສພສາຮເສພຕິດ ກາຣທີ່ມີເວລາວ່າງນາກເກີນໄປ ທຳໃຫ້ເຍວັນທີດລອງ
ເສພຍາຈ່າຍໜີ້ນ ຍິ່ງເປັນເຍວັນທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວທາງອາຮມົນ ຕ້ອງການ
ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກາຣຍອມຮັບ ແລະຄວາມເທົ່າເທື່ມກັນ ແບບທີ່ວ່າ “ໄປໄຫ່
ໄປກັນ” “ເອົາໄຫ່ເອົກັນ ມັນສີ່ຫັນມັນສົກັນ” “ແປ່ງກັນກິນແປ່ງກັນໃໝ່”
ຄວາມເປັນກຸລຸ່ມ ກົວນ ແກ້ງ ທີ່ມີການເຂົາເພາະກຸລຸ່ມ “ເອກ” ເລ່າໃຫ້ເຮາຟົງວ່າ
ທີ່ເສພຍາພຣະຮູນພື້ນກົງຈວນ “ໄປໄຕ້ໜູນ” (ໄປຢົງໜູນ) ໄປສູບ (ຍາບ້າ) ແລ້ວ

มันดีด เลยขยัน” เช่นเดียวกับ “พิว” เวลาชวนกันไปสภาพจะพุดว่า “ไปกินมะม่วงกัน (ເສີໄວ້ໜີ)” ส่วน “เมย์” ดูการจนติด เพราะเพื่อนชบชวน “ເດອຮມ້າຍໆໆໆໆ? เพื่อนมันชวนอะพີ່ ເຮັດຕະນິມໍ້າຊັດໃຈເພື່ອນໄຟ ເພື່ອນໄທລອງໄຣເຮັດລອງຕາມເພື່ອນເລຍ ໄຈໃຈອະພີ່” ເສພຍາໃນກຸລຸມເພື່ອນທຳໄຫ້ຄູມມັນສີ ສູນກຸ ກລ້າທີ່ຈະທຳອະໄຮຫາຍາ ອຍ່າງ ມີຄວາມສຸຂົມປີຕີ ຊຶ່ງຄວາມສູນກັນສານ ຄວາມສຸຂົມທີ່ໄດ້ຮັບນັບເປັນຈຸດເຮີມຕັ້ນທີ່ສຳຄັນຢຶ່ງ ແລະຍາກທີ່ຈະລື່ມໃນອາຮມນີ້ຄວາມສຸຂົມ ຄວາມສູນກຸດັ່ງກ່າວຈົນກລາຍເປັນເສພຕິດທີ່ໄມ້ຮູ້ຕ້ວ ແລະມີການໃຊ້ຈຳນວນທີ່ມາກີ່ນ ຄື້ນີ້ “ຕູນ” ເລັ່ງອາຮມນີ້ໃນເສພຄັ້ງແຮກວ່າ “ກິນຄັ້ງແຮກເມານາກ “ຍັນ” (ອາການສັ້ນໆ ຈນຫລັບໄປ) ໄມ້ຮູ້ເຮື່ອງເລຍ ແຕ່ກີຍັງກິນມາເຮື່ອຍາ ແຕ່ຈະນານໆ ຄັ້ງທ່ານັ້ນ” ເຍາວັນສ່ວນໃໝ່ທີ່ເຮີມເສພ ທີ່ເສພຕິດມັກມີທັນະນະຕ່ອຍາສພຕິດໃນທາງບວກ ອຍ່າງເຊັ່ນ “ບ່ລ” ນິຍົມໝນຂອບກັ້ນ່າງ ຄຸຍວົດວ່າ “ກັ້ນ່າມີຫລາຍແບບ ຄ້າເຮາໃຊ້ແບບທີ່ໄມ້ມີອັນຕາຍມັນກີມໍ້ມີຜລອະໄຮຕ່ອ່າງກາຍ ເຊັ່ນ ຄ້າເປັນແບບຕາກແໜ້ງກີມໍ້ເປັນໄຣ ຍຶ່ງຄ້າເປັນດ້າຍສີແಡັງກີຍຶ່ງເປັນຂອງດີ ແຕ່ເວລາເຮາໃຊ້ ເພື່ອເຮາຕາກເອງ ບ້ອງເຮັດທໍາເອງ ມັນໄມ້ເປັນໄຣ” ຕ່າງກັບ “ມິນ” ທີ່ຮູ້ວ່າໃບກະທ່ອມເປັນຍາເສພຕິດກັບກວາທຳພິດແລ້ວຖືກຈັບກຸມ ແຕ່ຄວາມກລັວນັ້ນໄໝສາມາດຮັບຫຼຸດຄວາມອີກໄດ້ຈັນຕ້ອງຫາທີ່ປລອດກັຍ ໄນມີທີ່ເຫັນຈະປລອດກັຍເທົກກັບທີ່ບ້ານຂອງຕ້ວເອງ ມິນບອກວ່າ “ຕົມນໍ້າທ່ອມທີ່ບ້ານນັ້ນ ປລອດກັຍຈາກຕໍ່າວຈພະຕິວຈາກໄມ້ກຳລັ້າເຂົ້າໄປຄັນບ້ານ ການທີ່ຕໍ່າວຈເຂົ້າໄປຄັນບ້ານ

ประชาชนนั้น ต้องมีหมายคันก่อนถึงจะเข้าไปได้” และนี่คือเหตุผลที่มีนิเลือกเสพที่บ้านโดยไม่กลัวตัวร้ายจะมาจับ “โหน่ง” เดยถูกจับมาแล้วครั้งหนึ่ง เล่าให้ฟังว่า “จะต้องไปรายงานตัวทุกเดือน แล้วก็จะขอตรวจฉี่ จะกินโซดาเปล่าๆ ก่อนไปรายงานตัว 3 ขวด เล่นเคร (ยาเคร) อย่างเดียวฉี่ไม่ม่วง แต่ถ้าเล่นหนม (ยาอี) ฉี่จะม่วง เล่นเครอย่างเดียวต้องตรวจเลือดถึงจะเจอ” ประสบการณ์อันโขกโขนทำให้

โหน่งรู้เทคนิคไว้ ซึ่งก็เป็นความ
จริงที่ว่า ชุดตรวจปัสสาวะส่วน
ใหญ่ที่ใช้เป็นชุดตรวจยาเสพติด
ประเภทสารกระตุนประสาท
กลุ่มแอมเฟตามีน ยาบ้า ยาอี
ไอซ์ แต่ถ้าเสพยาเคไปก็จะตรวจ
ไม่เจอ

สภาพแวดล้อมก็เป็นส่วน
สำคัญที่ทำให้เยาวชนเข้าถึง
ยาเสพติดได้ง่าย รอบๆ บ้าน
“มอล” หาใบประท่อมได้ง่าย
มาก มองมัจจุราช “ซื้อใบกระท่อม
จาก吝แวกบ้านใกล้เคียง เป็น
จำนวนเงิน 100 บาท หรือ
1 มัด ได้มา 60 ใบ ต้มครั้งนึง ใช้หมดเลย ส่วนยาแก๊สอาจจะใช้ยี่ห้อ
ตองເອົາແດງ ขาดละ 200 บาท”

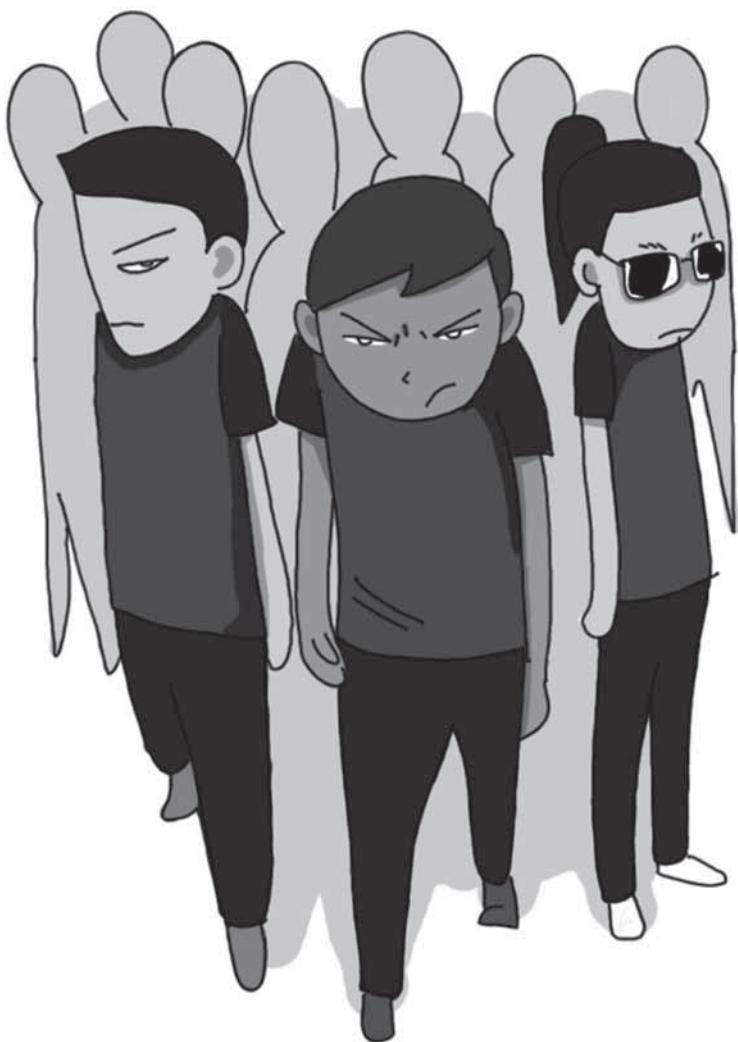

เมื่อติดใจติดยาแล้ว ช่องทางที่ทำให้มียาเสพติดมาเสพได้ตลอด
เวลาคือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการค้ายา เริ่มตั้งแต่การเป็น
เด็กเดินยา (คนส่งยา) “นักบิน” เอยาไปavgตามที่ต่างๆ หรือเอยา
ไปขาย นอกจากจะได้ค่าตอบแทนเป็นจำนวนเงินแล้ว ยังได้ค่าส่วน

ຕ່າງທີ່ເປັນຍາເສພດິມາເສພອິກດ້ວຍ ກາຣທີ່ເປັນຄົນເສພຍາ ຮັບຢາມາຂາຍ ໄຕເຕົ້າຂຶ້ນເຮືອຍໆ ຈນໄປສົງແຫລ່ງທີ່ຮັບຢາໂດຍຕຽງ ໄດ້ຈິນ ໄດ້ລອງເສພຍາ ປະເກຫຼອນໆ ທີ່ໄມ່ເຄີຍລອງ ໃນທີ່ສຸດ ດ້າຍເສັ້ນນີ້ຈະຂາດເມື່ອເຍວັນຕິດ ຍາ ແລະເຂົ້າໄປພັ້ນກັບເຄືອຂ່າຍກາຣຄ້າຍາເສພດິ ຈນຖຸກເຈົ້າໜ້າທີ່ ຈັບກຸມດຳເນີນຄື ອ້ອງເກີດຜລກຮະທບທາງຮ່າງກາຍທີ່ເຍວັນໄດ້ຮັບຈາກ ກາຣເສພ ເຊັ່ນ ເຮັມມີອາກາຣກະສັບກະສ່າຍ ປວດຫັ້ວ ພວດຮະແວງ ແລະ ມອງເຫັນກາພຫລອນ ເປັນຕົ້ນ

ຍາບ້າໜ່າເມື່ອນເປັນອະໄຣທີ່ຮຽມດາສໍາຫັກເຍວັນກຸລຸ່ມນີ້ ກລິ່ນ ທີ່ຍ້ວຍວັນບວກກັບຄວາມຄຸ້ນເຄຍທຳໃຫ້ດີໃຈທີ່ຈະລອງໄມ້ໄດ້ “ນ້ອງຝນ” ເຄີຍລອງເສພຍາບ້າ ແຕ່ຕອນນີ້ເລີກໜົດແລ້ວ ບອກວ່າ “ເວລາເພື່ອນຫວານ ກີ່ໄປ ປກຕິຄ້າເພື່ອນໄມ່ຫວານກີ່ໄມ້ໄດ້ໄປກັບເຫຼາ ເຮົາຂີ້ເກີຍຈ ໄມ້ມີເງິນດ້ວຍ ຈີ່ ຄ້ານໄປແຕ້ໆ ເນື່ອ ຄ້ານັ້ນປະຈວນເຂົກກ່ອບ່ວ່າໄປ ເຮືອງເສພຍາ ເຂົາແຂ້ໂປ້ອ ພອຍລ໌ ກັບລົນໄຟທີ່ເປື່ອນປະດາຍ ພອນານເຂົາໆ ກລິ່ນມັນຫອມເມື່ອນ ຂຶ້ອກໂກແລຕ ເຂົກກ່ອເລຍອຍາກລອງ ລອງໄປລອນມາ ກີ່ເລຍໄດ້ເສັກບັນເຫຼາ ເລຍ ແຕ່ໄມ້ຕິດນະ ແຄ່ລອງເຊຍໆ ໄມສົງຂັ້ນລົງແດງ ໄມສົງຂັ້ນອຍາກ ລອງ ກັບເຫຼາປະດາຍ ຂຶ້ມາຈາກພື້ທຽງຈັກ ເຄີເຈົ້າຄຸກ 8 ປີ ໂດນລດໂທະ ເພຣະ ເປັນສາຍໃຫ້ຕໍ່າວົງ ເລື້ອ 3 ປີ ແຕ່ເປັນສາຍໃຫ້ຕໍ່າວົງຕລອດຊີວິຕະ ເວລາອອກບ້ານເລຍຕ້ອງຮະວັງຕົວເອງນາງໆ ເພຣະເພື່ອເຄົ້າມາຈ່າ ມາຍິງ ອັນຕຣາຍ ອົກທາງໜີ້ເອງໄປເອາຈາກບົນດອຍ ຮາຄາຖຸກກວ່າທີ່ໜີ້ຈາກພື້ເຄົ້າ ນາມເມື່ອລະ 100 ບາທ ເຄົມາຂາຍຕ້ອ ເມື່ອລະ 130 ບ້າງ 150 ບ້າງ ບາທທີ່

เม็ดละ 200 กว่า เค้าก็ซื้อกันอยู่ กำไรที่ได้ก็ไปซื้อยามาเสพกันอีก ได้เงินเยอะ คนที่เราไปซื้อมาเนี่ย เค้าก็ซื้อมาในราคาน้ำดื่ม กว่าขายให้เราอีก อาจจะ 50 บาทก็ได้ หรือน้อยกว่านั้นก็ได้”

③ สารพัดสูตร สรรพโถช

ความเชื่อในสรรพคุณ ค่านิยมที่ผิด “ใช้แล้วผิวขาวผ่อน” “สนุกเมามาเหมือนเหล้า” “แก้เครียด” “ทำงานหนักได้” “ทนเดด” ข้อความคำพูดต่างๆ ได้มีการส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น บุคลสมัย ความนิยม กาลเวลาที่เปลี่ยนไปทำให้มีรูปแบบการเสพหลากหลายมากขึ้น

จากที่เคยไว้ในสตดแบบธรรมดาก็งมงลงและฝาด เปลี่ยนมาเป็นน้ำต้มใบกระท่อมที่เติมน้ำอัดลมและยาแก้ไขที่มีหลายรสชาติ ทั้งรสส้ม สตรอว์เบอร์รี่ ราสเบอร์รี่ ทำให้อร่อยขึ้นและดีมีง่ายที่สำคัญ “มาเหมือนเหล้าและไม่มีกิลิ่น” จนเป็นที่ติดใจ “ใหญ่” เป็นคนหนึ่งที่ติดใจใน “คือเกلن้ำต้มใบกระท่อม” ใหญ่ได้เล่าวิธีการผสมน้ำต้มใบกระท่อมให้เราฟังว่า “จะต้มดีมีกันกับเพื่อน ทุกๆ ครั้งที่ต้มกับเพื่อน จะไปเต็ດใบกระท่อมจากบ้านลงประมาณ 20-30 ใบ พร้อมหม้อต้ม 1 หม้อ (ขนาดประมาณ 5 ลิตร และแก้วคนละใบ โดยจะไปกัน 3-4 คน เป็นเพื่อนรุ่นร่วมชราเดียวกันอยู่ในละแวกบ้านและโตมาด้วยกัน สถานที่ที่ไปต้มคือศาลาชายทะเลใกล้ๆ หมู่บ้าน วิธีคือจะเติมน้ำใส่หม้อนุ่นเกือบเต็มแล้วใส่ใบกระท่อมลงไปทั้งหม้อ จากนั้นต้มจนสี

ຂອງໃບຈາກສືເຊິວເປີລື່ຽນເປັນສືເຫຼືອງ ຈຶ່ງນຳໃບອອກຈາກໜ້ອ ແລະເຕີມ
ນໍ້າຍາແກ້ໄວ (ໄວາດີລົມນາດ 60 ມລ.) ລົງໄປຄົງໝາວດ ແລະນໍ້າອັດລົມໂຄ້ກ
ປຣິມາຕຣ 500 ມລ. ລົງໄປ 1 ພາວດ ຈາກນັ້ນນໍ້າໜ້ອທີ່ຍັງຮັນໄປແກ່ວ່າໃນ
ກະລະມັງທີ່ມີນໍ້າກັບນໍ້າແຫັງອູ່ ເພື່ອລົດອຸນຫງົມນໍ້າຕົມກະຮທ່ອມໃຫ້ນ້ອຍ
ລົງຈານເຢັນໃນທີ່ສຸດ ຈາກນັ້ນຈຶ່ງເຮີມໃຊ້ແກ້ວໍາຕັກແປ່ງກັນດື່ມ (ສາເຫຼຸຖ້ທີ່ຈະ
ດື່ມກັນເພາະເມື່ອເຢັນແລ້ວພົຣະຕອນເຢັນຮສຫາຕະຫວານກວ່າ) ໂດຍຈະ
ດື່ມກັນໃຫ້ໜົດໃນຄຣາວເດີຍ ເພຣະນໍ້າຕົມກະຮທ່ອມເມື່ອຕົມເສົ້ງຈະໄມ່
ສາມາດທີ່ໄວ້ຂໍາມຄົນໄດ້ ເນື່ອຈາກຈະບຸດແລະທານອີກໄມ້ໄດ້ ປຣິມາຕຣ
1 ແໜ້ອຕົມຈະດື່ມໄດ້ໄມ່ເກີນ 4 ດາວ ຕົກຄນລະ 8-10 ແກ້ວ ແລະຈະດື່ມກັນ
ຈານ “ຍັນ” (ອາກຣສ້າໆ ຈນໜັບໄປ) “ເອກ” ເປັນຄົນໜຶ່ງທີ່ບອກວ່າໄມ່
ໄວ້ຈຳວ່າເຂົາຜສມອະໄຮລັງໄປບ້າງ ຈຶ່ງຂອບທີ່ຈະຈົ້ວມາຕົມກິນເອງມາກວ່າ
“ເອາໃບກະຮທ່ອມ 30 ໃບ ຮູດກັນອອກ ບົດໃບໃຫ້າດແລ້ວຢີ້ ໄສ່ນໍ້າລົງໃນ
ໜ້ອທຸກໆຂ້າວເກືອບເຕີມແລ້ວຕົມຈານເດືອດແລະໄປເປື່ອຍ ກຣອງເອກາກອອກ
ທໍາໃຫ້ນໍ້າທ່ອມເຢັນໂດຍການນໍາໜ້ອທີ່ໄສ່ນໍ້າທ່ອມໄປແໜ້ງໃນນໍ້າແບ່ງໃຫ້ເຢັນ
ເມື່ອເຢັນກີ່ໄສໂຄ້ກ 1 ແກ້ວ ຍາແກ້ໄວ (ຍີ່ຫ້ໄວາດີລົມ ພາວດລະ 100 ບາທ)
ຄົງໝາວດ ດັນໃຫ້ເຂົາກັນ ເສົ້ງແລ້ວກີ່ມື້ໄດ້ ປົກຕິຈະຈົ້ວໃບກະຮທ່ອມຄັ້ງລະ
1 ມັດ (ມື້ 30 ໃບ ຮາຄາ 100 ບາທ) ກິນຄັ້ງລະ 2 ຜູ້ ກິນກັນ 10 ດາວ ໃບ
ກະຮທ່ອມແລະຍາແກ້ໄວ ທ້າງໜີ້ໄດ້ທ້າໄປໃນຕົວເມື່ອສົງຫຼາ ແລະບາງທີ່ຄົນ
ຂາຍໃບກະຮທ່ອມ ກີ່ນໍ້າທ່ອມແບບທຳສຳເຮົ້ຈາຍດ້ວຍ ໂດຍນໍ້າທ່ອມນາດ
ໝາວດໂຄ້ກ 15 ບາທ ຂາຍ 50 ບາທ ແລະນໍ້າທ່ອມນາດໝາວດໂຄ້ກ 1.25 ລີຕຣ

ယာသံပညေးအောင်

ขาย 120 บาท ແຕ່ກີມເຄຍຄືດທີ່ຈະຊື້ອົກນ” ນຳຕົ້ມໃບຮະຫວ່າງທົ່ວປະສົງ
ສາຮັ້ນໆ ທີ່ເຍົາວັນຂອບສ່ວນຜົນສົມຄົກເທລແຕກຕ່າງກັນໄປໃນແຕ່ລະພື້ນທີ່
ແລະຄວາມຂອບ ຂາໂຫດໜ່ອຍກີຜົນຜົນສື່ຂາວ-ເຫລື່ອງທີ່ຂູດມາຈາກສື່ຖາ
ເສັ້ນຄັນ ຜົນຍາກັນຢູ່ ພົນສື່ຂາວທີ່ຂູດຈາກຂັ້ງໃນຫລອດໄຟນີອອນ ດັນ
ທ່າວໄປຮັ້ງຈັກກັນດີໃນຊື່ວ່າ “4 x 100” “8 x 100”

“ສາວແກ້ມ” ເປັນອີກຄົນໜຶ່ງທີ່ຕ້ອງໜັນມາພິ່ງສຽງຄຸນຂອງສາຮັ້ນ
ຮະໝາຍຍ່າງເຫັນກວາຮະປ່ອງ ເຮືອເຊື່ອວ່າໜ່ວຍໃຫ້ຫາຍເຄີຍດີເດືອນ “ດມກວາ
ເພຣະມີເຮື່ອງທີ່ເຄີຍດີມໍສະບາຍໃຈຈາກທີ່ບ້ານຫຼືເຮື່ອເຮື່ອງແພນ ບະມ່ວນໃຈ
ເຫັດມໄປມັນກ່ຍະເຊື້ອເຂາເປັນຜົບ້າ ມ່ວນໃຈຕີ” ພອກາມວ່າແລ້ວນັ້ອງໄປໄຟໃ້
ກັນທີ່ໃຫນຫຮອ ແກ້ມຕອບວ່າ “ກ່ເຫັນໄປຕາມຈົກ ຕາມແຈ່ງ ລະກະໄສ່ເລຍ
ມັນມ່ວນ ມັນດີ້ງດາວໄດ້” ຄັ້ງແຮກທີ່ດມມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າມັນຫອມດີແລະຮູ້ສຶກ
ຕິດໃຈມາກ ວິທີກວດມົກົນ ນັ້ອງໄປຫາຊື້ອົກວາ 3K ຈາກບີກີ້ ຢີອກາດ
ຫຼືອບາງຄັ້ງກົມາຂອງຈາກພີ່ທີ່ເປັນຮັກໝາກຮແນນຂອງກລຸ່ມຫ້ວຽນແຮງ ໂດຍ
ວິທີກວດມົກົນ ເຄາກວ່າໃສ່ຄຸງພລາສຕິກ ພກໃສ່ກະຮະເປົ້າມາຕລອດເວລາ ເວລາ
ອາຍາດມົກ້າທີ່ແຂບແລ້ວດມເລຍ ໂດຍດມຈາກກວາທີ່ເປັນສື່ສີ ຈນກວາ
ກລາຍເປັນສື່ຂາວຕິດຖຸງພລາສຕິກ ຢີອດນັນໄມ່ມີກລິນ

ຢາແກ້ປວດ ແກ້ໄຂ ພອກົນໄປແລ້ວຈະມື້ນໆ ໃນທາງກວດຮັກໝາເພື່ອ
ຕ້ອງກວດໃຫ້ວ່າງກາຍໄດ້ພັກຜ່ອນ ແຕ່ເຍົາວັນພວກນິກລັບຄິດວ່າເປັນຄວາມ
ມື້ນ ຄວາມມາທີ່ສຸກ ໄມ່ເປີເລື່ອງ ໄມ່ເປັນອັນຕຽຍ ຫາຊື້ອົກຈໍາຍແລະເປັນ
ກະຮະແສທິນິຍມ “ຢາໂປຣ” “ລືນ” ຜ່າງແຮກໆ ມີການເອມາທຳເປັນ MV

ของวงดนตรี “ติดิน illslick” ในเพลง “leanin remix” ที่เผยแพร่ในยูทูป “แทน” เป็นอีกคนที่นิยมในปัจจุบัน เล่าให้ฟังว่า “เคยไปโปรดิวซ์และได้มีแท็บมาผสานกับเพลงชาลีปัตันและน้ำเปล่า หรือบางครั้งถ้าไม่มีผิงชาลีปัตัน ก็ใช้โค้กไม้กี๊เปี๊ยขนาด 2 ลิตร มากว่าผสานทรมากดอล (ยาแก้ปวด) ซึ่งได้ที่ร้านขายยาแถวๆ ตลาด โปรดิวชั่นชุดละ 50 กว่าบาท ได้มีแท็บแผงละ 60 บาท (มี 2 เม็ด)” “หอย” เป็นอีกคนที่มีส่วนผสานแปลกๆ “ไปซื้อยาทรมากดอลมา 10 เม็ด เมื่อได้ยามา ตนเองและลูกพี่ลูกน้อง ก็นำผงยามาผสานกับโค้ก น้ำอุ่น น้ำแข็ง เกลือและมะนาว ผสมในแก้วสเลอปี๊ก้าวใหญ่ได้ 1 แก้ว”

② รวมกลุ่ม กวน แก้ง

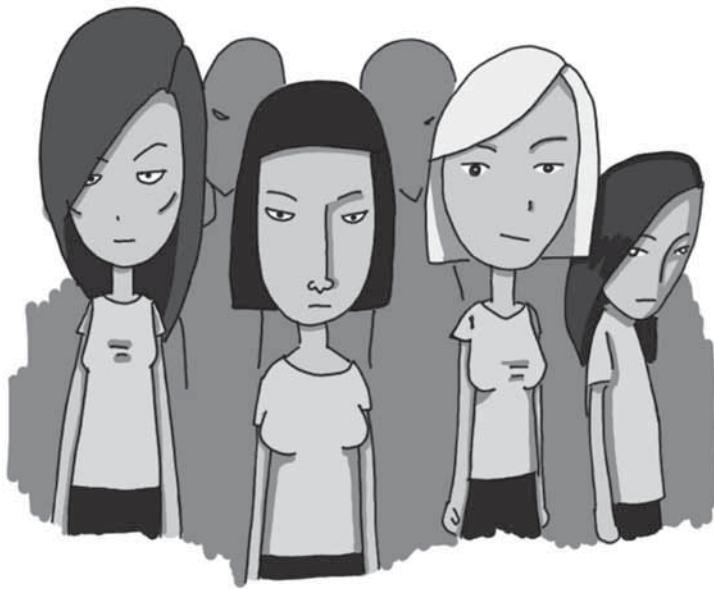
เมื่อเด็กๆ รู้สึกว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเรา แต่เพื่อนๆ ในรุ่นเดียวกันกลับเข้าใจเขามากกว่า จึงเกิดการรวมตัวกันของกลุ่มเพื่อนที่มีปัญหาเหมือนๆ กัน หรือมีความคิด ความชอบ ค่านิยม ที่คล้ายกัน “เพื่อนทำเราก็ทำด้วย” “เพื่อนเสพเราก็เสพด้วย” รูปแบบการรวมกลุ่มของเด็กๆ มีอยู่ 2 แบบ คือ

- รวมกลุ่มเฉพาะเพื่อนที่ใกล้ชิด เพื่อนสนิทที่เรียนมาด้วยกันอยู่ในละแวกบ้านเดียวกัน ซึ่งมีกันไม่กี่คน ง่ายๆ อยากเจอก็เจอ ว่างก็มาเจอกัน ไม่มีอะไรมากมาย ยืดหยุ่น “เท่าเทียมกัน” ไม่มีใครนำใครตาม ที่สำคัญไม่มีการตั้งชื่อแก้ ส่วนมากรวมตัวกันในช่วงเย็นๆ เพื่อ

ພບປະ ພຸດຄູຍ ສູບບຸຫ່ຽນ ດືມເບີຣ-ເໜລ້າ ເສພຍາ (ດົມກາວ ກິນນໍ້າທ່ອມ)
ຈວນກັນໄປເດືອນຍາ (ຂນຍາ) ເລີ່ມພັນນັ້ນ ຮ້ອງແມ່ແຕ່ເພື່ອນຄູກຮັງແກ ຖຸກຄູ່ອົງ
ຮັງຄວານ ໄນພ້ອໃຈຄນູ່ນີ້ ກີ່ຈະມາຮວມຕົວກັນຈັດກາປັບປຸງຫາ ເຊັ່ນ ກາຣຍກ
ພວກໄປຕີກັນ

- รวมตัวกันแบบเป็นกิจจะลักษณะ มีชื่อแก้ง มีข้อตกลงระหว่างคนในกลุ่ม มีหัวหน้ากลุ่ม สมาชิก การรวมกลุ่มแบบนี้มีพฤติกรรมไม่ต่างกับการรวมกลุ่มในแบบแรก คือ สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ดื่มเบียร์ กินน้ำท่ออม ชีรัตเที่ยว เล่นเกม พนัน เสพ-ค้ายา ค้าอาวุธ หรือทางหนึ้น การรวมแก้งที่มีชื่อชัดเจนนี้ มีทั้งที่เป็นเอกเทศแก้งเดียว โดยๆ มีผู้นำ มีสถานที่รวมตัวประจำ เน้นความสัมพันธ์ กิจกรรมภายในกลุ่ม ไม่สนใจภายนอกหรือแก้งอื่น แต่ใช้ว่าจะเป็นแบบนี้ไปเสียทั้งหมด เพราะในบางพื้นที่ ก็มีแก้งที่ชื่อว่า ลายไทย กับแก้งโอลด์ซิงเป็น ori กัน มีเรื่องทะเลวิวาทกันเป็นประจำ อีกแบบหนึ่งเป็นการรวมตัวสมาชิกแก้งทำกิจกรรมร่วมกัน แล้วยังมีความสัมพันธ์กับแก้งใหญ่น้อยในพื้นที่ด้วย เช่น แก้งผู้ชายกลุ่มนหนึ่งกับแก้งผู้หญิงอีกกลุ่ม หนึ่งที่คบหาเป็นเพนกันระหว่างแก้ง หรือถ้าเกิดการทะเลวิวาท ก็จะช่วยเหลือกัน ตัวอย่างเช่น “แก้งหัวรุนแรง” ซึ่งเป็นแก้งเยาวชนชาย กับ “แก้ง amity” ซึ่งเป็นแก้งเยาวชนหญิง

เป็นที่น่าสังเกตว่า เยาวชน ส่วนหนึ่ง ซึ่งเคยไม่ชอบอะไรที่เป็น กฏระเบียบ โดยเฉพาะกฏเกณฑ์ในโรงเรียน หรือครู จนทำให้ต้องลา ออกจากโรงเรียน แต่ทำไม่ถึงยอมรับข้อตกลงในกลุ่มได้ เหตุผลง่ายๆ เพราะข้อตกลงในกลุ่มนั้น เกิดจากความสมัครใจ การเชื่อใจ การยินดี ที่ได้มีส่วนร่วมในความสัมพันธ์นี้ และที่สำคัญเข้าและเรอຍอมรับซึ่ง กันและกัน ยินดีที่จะร่วมทุกๆ ร่วมสุขช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยไม่ สนใจว่าผิดหรือถูก เด็กๆ หลายคนบอกกับเราว่า “ที่อยากมาอยู่กับ เพื่อนเพราะสหายใจดี már ห้องเพลงมาเต้นกับเพื่อนที่ค่าราโอะเกะใน ห้าง” “เพื่อนชวนและเพื่อนยอมรับในเรา”

การรวมกลุ่มแก้ไขใช่ว่าจะรวมตัวกันแล้วมีพฤติกรรมเสี่ยง เสเพล เสมอไป บทเรียนที่ได้จากน้องๆ เยาวชนในพื้นที่ทางภาค อีสานทำให้เราได้รู้ว่า เมื่อพากษาโตขึ้น เขายังมีความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี รู้ว่าพฤติกรรมที่ผ่านมาในอดีตเป็นสิ่งไม่ดีและเขาควรต้องแก้ไข นอกจากสามารถปรับจูนตัวเองจากที่อยู่บ่นเส้นด้วย ให้มาอยู่คนน สายหลักแล้ว เขายังได้นำประสบการณ์ในอดีตมาช่วยเยาวชนรุ่นหลัง ให้มีช่องทาง หรือโอกาสที่จะหลุดจากพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้ได้ และด้วยเป็นรุ่นพี่ที่เยาวชนรุ่นหลังรู้สึกให้ความเคารพ นับถือ หรือแม้ กระต่ายที่เป็น偶像 เขาจึงได้ประสานผู้นำชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) เพื่อหาสถานที่สำหรับรวมตัวเพื่อจัดกิจกรรม โดยรวม แก้ไขที่มีอยู่ในพื้นที่ทั้งใหญ่และเล็กเข้าไว้ด้วยกัน มาทำข้อตกลงร่วม กัน มีการกำหนดกฎเกณฑ์ แนวทางในการปฏิบัติให้ทุกคนได้มีส่วน ร่วมในการเสนอและยอมรับ การสลายแก้ไขโดยรวมตัวกันในรูปแบบ ของ “ศูนย์สร้างโอกาสเด็กและเยาวชน” ทำให้เกิดความช่วยเหลือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ยกเลิกการแบ่งเป็นกึกเป็นแกง ช่วยกันแก้ไข และลดปัญหาการทะเลาะวิวาท ความบาดหมาง และทำให้ชุมชนเกิด ความสงบสุข

ⓐไม่เรียนในโรงเรียนใช่ว่าจะเป็นคนเลว

เยาวชนส่วนมากที่ต้องออกจากโรงเรียน เพราะเหตุที่มี

พฤติกรรมเสี่ยง โดยเฉพาะพวกที่ออกจากโรงเรียนช่วงแรกๆ ด้วยแล้ว
ยิ่งเค왕คwang เพื่อนที่ไม่ได้เรียนต่อเหมือนกัน ก็จะกลายเป็นที่พักใจ
ขัขวนกันไปสูบ ดืมกิน เสพ หรือเล่น แต่ก็มีบางส่วนแม้มีได้เรียน
หนังสือต่อ หรือถูกให้ออกจากโรงเรียน ก็ใช่ว่าจะทำตัวเหลวแหลก
เพราะมากกว่าครึ่งหนึ่งของพวกเขามีงานทำ แม้จะเป็นเพียงงานเล็กๆ
น้อยๆ ถูกกฎหมายบ้าง ผิดกฎหมายบ้างก็ตาม ส่วนเยาวชนที่ต้องขอ
เงินพ่อแม่ ผู้ปกครอง บางส่วนก็ใช้เงินไปกับการเล่นเกม จะว่าไปแล้ว

การเล่นเกมก็ใช่ว่าจะมีแต่ด้านลบอย่างเดียว หากเรามองในมุมบวก ดูบ้าง จะพบว่า บางคนเล่นเกม โดยใช้โปรแกรม “ปล่อยบท” เพื่อ ให้เครื่องเล่นเกมเองโดยอัตโนมัติทั้งวัน (โดยที่ตัวเขางงเอาวงเวลาไป ทำอย่างอื่น) เก็บเวลา ไอเทมที่หายาก แล้วก็นำไปขายต่อ ซึ่งถือ เป็นช่องทางในการหาเงินได้อีกทางหนึ่ง บางคนแม้จะมีความรู้น้อย ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน ก็หันไปรับจ้างโดยใช้แรงงาน เช่น กรรมกรก่อสร้าง รับจ้างเก็บเงินค่าจอดรถให้เทศบาล พนักงานเสริฟ์ ในฝั่ง บาร์ ร้านอาหาร รับจ้างขนของในตลาด ทำงานร้านซ่อมรถ มอเตอร์ไซค์ (สำหรับคนที่ “ใหญ่ ก็ชอบแต่งรถอยู่แล้ว”) หรือช่วยงาน ของธุรกิจครอบครัวหรือญาติ

เยาวชนหลายคนแม้จะผิดพลาดมาก่อน แต่ก็ให้โอกาสตัวเอง ด้วยการเรียนต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียนหรือที่รู้จักกันในชื่อ ว่า กศน. นับว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่ทั้งเปิดโอกาสให้กับคนทั่วไป โดยไม่สนใจดูที่ผิดพลาดมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นคนที่เคยทะเลาะ วิวาท ขาดเรียนเป็นประจำ เรียนไม่เก่ง ไม่ทันเพื่อน ไม่มีเวลาเรียน เพราะต้องช่วยที่บ้านหาเงิน เยาวชนเหล่านี้ต้องตั้งใจมากเป็นพิเศษใน การที่จะให้โอกาสตัวเองเรียนหนังสือ บางคนบอกกับเราว่า “หลังโ侗 จับคดียาเสพติด สำนึกเอง เลยตัดสินใจ กลับมาเรียน ตั้งใจว่าอาชญากรรม ไปสมัครงาน จะได้มีงานทำ” หลายคนบอกเหมือนๆ กันว่า “เรียนไม่ เก่ง ไม่ทันเพื่อนในโรงเรียน จึงตัดสินลาออกจากโรงเรียน กศน. หวังไว้ว่า

ເມື່ອເຮັນຈບຈະໜ່ວຍແມ່ໜ້າຍຂອງ” ເຢາວ່ານໍາຍອີກຮາຍໜຶ່ງ ຜຶ່ງເດີນອອກ
ຈາກໂຮງເຮັນໄມ້ໄດ້ສັກຮະໝ່າຫົ່ງແລ້ວ ມີຄວາມຄິດຍາກກລັບມາເຮັນອີກ
ຄວັງພຣະເທັນເພື່ອນຮຸນເຕີຍກັນໄດ້ເຮັນຕ່ອງ ເຂາເລຳໃຫ້ເຮົາຟ້າວ່າ “ຜມ
ຂອ້ທີ່ບ້ານມາເຮັນ ກສນ. ທີ່ບ້ານຄາມວ່າຄິດດີແລ້ວຫຼື ກົບກວ່າຄິດດີແລ້ວ
ທີ່ບ້ານກົວເຄ ກລັບໄປກີ່ໜ່ວຍໜ້າຍຂອງຕາມງານວັດຫຼື ເທິກາລົດຕ່າງໆ”
ກາຮັບມາເຮັນຄວັງນີ້ ເຂວາງເປົ້າໝາຍໃນຊີວິຕໄວ້ວ່າຈະ “ເອາວຸ່ມ
ມ.ຕັນໄປເຮັນຕ່ອງທີ່ເທິກິນິກາ ແລະເຮັນຕ່ອງດ້ານວິສວກຮົມຫຼືເປັນຫ່າງ

ก่อสร้าง หรือทำงานด้านออกแบบได้” “มอส” บอกเราว่า “เรียนหนังสือไม่ค่อยเก่ง ติด 0 รายวิชาถึง 21 ตัว ถ้าจะเรียนต่อจะต้องซ้ำชั้นถึง 2 ปี จึงตัดสินใจลาออกจากโรงเรียนมาช่วยงานที่บ้านที่เป็นร้านขายของชำ แม้ให้เงินวันละ 200 บาท และเรียนต่อที่ กศน. แทน กศน.” จึงเป็นเสมือน “ประตูแห่งโอกาส” ที่เปิดรับเยาวชนนอกสถานศึกษาที่กลับใจหรือเปลี่ยนใจ และอยากเดินกลับเข้าสู่การศึกษาอีกครั้ง นับได้ว่าเป็นอีกหนึ่งกลไกที่มีความสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาเยาวชนนอกสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี และยังช่วยผลิตเยาวชนให้มีคุณวุฒิ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่จะสร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยทั้งในแวงเศรษฐกิจ และสังคม

②ขอเพียงโอกาสและพื้นที่ในสังคม

ในช่วงหนึ่งของชีวิตที่ทำให้ต้องออกจากโรงเรียนด้วยพฤติกรรม การกระทำการของตนเอง หรือด้วยระเบียบกฎหมาย การไม่มีเงินเรียน จนทำให้ถูกมองว่า “เป็นปัญหาของสังคม” หรือ “เป็นเด็กไม่ดี” เยาวชนกลุ่มนี้มีชีวิตและจิตใจ แม้จะผิดพลาดไปบ้าง แต่เมื่อถึงช่วงเวลาหนึ่ง เยาวชนเหล่านี้จะเริ่มหยุด คิด และต้องการโอกาสในการกลับตัว หนึ่งในตัวอย่างของการกลับตัวกลับใจ เราได้ฟังจาก “น้องจิว” ผู้ซึ่งเคยพยายามของคนในครอบครัวและวิ่งราวทรัพย์ของคนอื่น เพียงเพื่อนำเงินมาซื้อยาบ้า เขาเล่าให้เราฟังว่า “เมื่อตอน

อายุ 17 ปี เริ่มรู้สึกสนใจเรื่อง สงสารคนที่เราไปราชการประจำเป้าเข้ามา ยานั้นรู้อยู่เต็มอกนะว่า 茫然เสพยาบ้าและขโมยของ ยายแอบไปร้องให้ตอนเราเสพยา” จิวรรู้สึกผิดและสงสาร้ายมาก จึงตัดสินใจ ถอยห่างออกจากยาเสพติดและการลักขโมย แต่หันไปชดเชยด้วยการ ดีมเหล้าแทน หรือในกรณีของ “นัท” ที่กลับตัวกลับใจ เพราะความ หาดกลับบุพการี เขาเล่าว่า “เราแอบตั้มนำใบกระท่อมที่ห้องนอน บ่ออยๆ โดยทุกครั้งจะล็อกประตูห้องไว้ แต่มีอยู่วันหนึ่งพลาดลีมล็อก ห้อง พ่อเปิดเข้ามาเห็นพอดี พ่อถึงกับอาปี๊บマイงูเข็นฟ้า และทั้งตี ทั้งเตะ เรากลัวมาก เลยลดปริมาณการเสพน้อยลงไปจากแต่ก่อน แต่ ก็ยังเลิกเด็ดขาดไม่ได้”

ส่วน “แรมม่” ตีแผ่ชีวิตของเรอให้เราฟังว่า “หนูเคยลองยาเสพติดมาแล้วเกือบทุกชนิด ทั้ง ยาบ้า กัญชา ဓမกา กินเหล้า สูบบุหรี่ และฉีดไฮโรอีน แต่ที่ความมาแตกเพราะระยะหลังๆ พ่อแม่เริ่ม สังเกตเห็นอาการที่หนูมักจะเบลอปอยๆ เมื่อพ่อจับได้ว่าเสพยา พ่อ ตอบหน้าหนู แต่จากนั้น พ่อคุกเข่าลงแล้วรองให้อาย่างหนักเลย หนูเสียใจมากๆ ที่ทำให้พ่อร้องไห้ หนูเลยตัดสินใจเลิกทุกอย่าง เหลือแค่เดี่ยว เหล้าและสูบบุหรี่นานๆ ครั้ง

สำหรับในรายของ “เกมส์” นั้น เขายังเสพยาตั้งแต่อายุสิบ ห้า โดยเริ่มจากการเที่ยวกลางคืน แล้วไปเสพกัญชา ไปจนถึงยาบ้า จนท้ายสุดเรียนไม่ไหวต้องออกจากรองเรียน ตอนนั้นพ่อแม่ของเกมส์

ເສີຍໃຈມາກ ເຂົາໄມ້ໄດ້ທຳການທຳກາຮອໄຮ ອູ່ບ້ານເຊຍໆ ຈນກະທັ່ງອາຍຸ 22 ປີ ເຮັມຈະມີຄຣອບຄຣວ ແຕ່ພລາດທ່າຖຸກຈັບອືກຮັ້ງທຳໃຫ້ເຮັມທີ່ຈະຄົດໄດ້ ເພຣະຮັກແລະສັງສາຣພ່ອແມ່ ສັງສາຣລຸກເມີຍ ເຂົາຈຶ່ງຕັດສິນໃຈເລີກເສພຍາ ເດືດຂາດນັບຈາກນັ້ນ ເຂຍັງບອກເຮາດ້ວຍວ່າ ຍາບ້າແລະກັ້ນໜາ ເປັນສິ່ງທີ່ ທາຂີ້ວໄດ້ຈ່າຍມາກເພຣະມີຜູ້ຈໍາໜ່າຍກະຈາຍອູ່ທ້ວ່າໄປໃນໜຸ່ມໜຸ່ນຂອງເຂາ

ສ່ວນ “ເອັນ” ນັ້ນ ໄດ້ເຫັນຄວາມຮັກຂອງພ້ອທີ່ມີຕ່ອເຫາ ໃນວັນທີເຂາ ຖຸກຕໍ່ກວາຈັບຕິດຄຸກໃນຂ້ອຍຫາຍາເສພຕິດ ພ່ອຕ້ອງວິງວຸນເພື່ອໄປຫາຍືມເຈີນ ທັກແສນຈາກເພື່ອນໆ ແລະຄນອບຂ້າງໜ່າຍໆ ດັນ ເພື່ອມາປະກັນຕັ້ງ ເຂາອອກຈາກຄຸກ ທີ່ບ້ານຂອງເອັນມີມູນະຍາກຈນ ເຂາສັງສາຣພ່ອມາກທີ່ຕ້ອງ ບາກໜ້າໄປຍືມເຈີນຄນເພື່ອມາແກ້ປັນຫາໃຫ້ຖຸ ພຶ້ຍາໂກຮເຂາມາກ ຈຶ່ງ ລົງໂທຢາຂອຍຢ່າງຮຸນແຮງ ແຕ່ເປັນກາລົງໂທທັ້ງນໍ້າຕາ ຄືວິທີ່ເຮົາໄປເຂາເອງ ກົກ້ອງໃໝ່ໄປດ້ວຍ ເອັນບອກເຮາວ່າ ແຫວັນສຶກເສີຍໃຈມາກ ທີ່ທຳໃຫ້ພ່ອກັບພີ້ ຂ້າຍເດືອດຮ້ອນແລະເສີຍນໍ້າຕາ ເຂົາຈຶ່ງຫຍຸດເສພຍາ ເພຣະຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄມ່ ອີກາກໃຫ້ຄນທີ່ເຂົາຮັກເຮາ ເປັນທ່ວງເຮາ ຕ້ອງເດືອດຮ້ອນແລະເສີຍໃຈເພຣະ ເຮາ

ຈາກເວົ້ອງຮາວຂອງເຢາວັນເຫັນນີ້ ເຮັບວ່າ ກາຣທີ່ເຢາວັນຍັງ ຄອງຢູ່ໃນບ້ານກັບຄຣອບຄຣວ ທີ່ພ່ອແມ່ເປັນໜັງເຕີມໄປດ້ວຍຄວາມຮັກ ແລະມີ ກາຣດູແລເອາໃຈໃສ່ຍ່າງໃກລື້ບີດ ຈະມີຜລຕ່ອກກາຣປັບປຸງພຸດຕິກຣມຂອງ ເຢາວັນໃຫ້ເລີກເສພສາຣເສພຕິດໄດ້ຄ່ອນຂ້າງດີກວ່າຄຣອບຄຣວທີ່ແຕກແຍກ ແລະຂາດຄວາມຮັກຄວາມອບອຸ່ນໃນຄຣອບຄຣວ

นอกจากนั้นสิ่งสำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งคือ การไม่ตอกย้ำ
ช้าเติม ในความผิดพลาดที่ผ่านมาของเข้า หรือการตราหน้าว่าเข้า^{เป็น “เด็กเลว”} บรรดาเยาวชนกลับใจเหล่านี้ต้องการ “โอกาส” ที่จะ^{แก้ตัวใหม่} ต้องการโอกาสในการเรียนหนังสือ อย่างได้ทุนการศึกษา^{อย่างที่ได้งานทำ} อย่างใช้ความสามารถของตนเองเพื่อทำงานสุจริต^{ที่ตนต้องการ} ต้องการการยอมรับจากสังคม ต้องการโอกาสในการ^{ขอโทษสังคม} และโอกาสในการมีพื้นที่เพื่อแสดงออก เยาวชนบางคน^{เล่าให้เราฟังว่า “เมื่อเวลาผ่านไปและอายุของผมมากขึ้น ผมเองก็ได้}^{ผ่านอะไรมาหลายอย่าง สิ่งเหล่านั้นถือเป็นประสบการณ์ที่}^{เลวร้ายมาก ผมไม่อยากให้คนที่ผมรู้จักได้เจอะเจอกับประสบการณ์}^{เลวร้ายแบบที่ผมเจอ”} การให้โอกาสคนเหล่านี้ในการกลับตัวกลับใจ^{เปรียบเสมือนเป็นการทำท่านที่ยิ่งใหญ่ สิ่งสำคัญที่สุดคือ การยอมรับ}^{และความเข้าอกเข้าใจจากคนรอบข้าง คนใกล้ชิด ทั้งครอบครัวและ}^{พ่อแม่ผู้ปกครอง สิ่งที่เขาทิ้งท้ายกับเราไว้คือ “...ผมต้องการการ}^{ยอมรับ การดูแลเอาใจใส่ คนทั้งเมืองไม่มีใครยอมรับหรือมองผมเป็น}^{คนดี ผมขอแค่การเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่ มองเห็นผมเป็นคนธรรมดาก็พอ...”}

② ထောက်လိပ်စီးပါရမာ

เยาวชนนอกรอบสถานศึกษา แม้จะเป็นบุคคลที่ถูกมองว่า

ເປັນຕົວປຸງຫາທີ່ ກ່ອຄວາມເດືອດຮ້ອນໃຫ້ກັບສັງຄນ ແຕ່ສໍາຫຼັບເຍວະນ
ນອກຮະບບສຖານສຶກຂາ ມີຫລາຍສິ່ງຫລາຍອຍ່າງທີ່ເຂົອຍາກຈະທຳໃຫ້ກັບ
ສັງຄນນີ້ ເຮັມຈາກເຮືອງຈ່າຍໆ ເຊັ່ນ ເຂົາຕົວກາທຳຕ້ວດີ ໄມຕົ້ນກາສົງເສັງ
ຄວາມເດືອດຮ້ອນໃຫ້ກັບຄົນອື່ນ ໄມຕົ້ນກາຍຸ່ງເກີຍກັບກາສເສພຕິດ ອຍາກ
ທັກເຕືອນຮຸ່ນນົອງແລະເພື່ອນໆ ໃຫ້ເລີກເສພຍາ ຂາຍຍາເສພຕິດ ອຍາກຈວນ
ເພື່ອນໃຫ້ລັບໄປເຮັນໜັງສື່ອແລະຕັ້ງໃຈເຮັນ ອຍາກທຳການຈິຕອາສາ
ເພື່ອຊ່າຍເຫຼືອສັງຄນຕາມທີ່ເຂົາຈະມີແຮງທຳ ເໜືອນເຊັ່ນ “ກລ້າ” ທີ່ເຂົາ
ສາຮກພົມໃຫ້ເພີ້ງວ່າ “ອູ້ໃນໂຮງພຍາບາລຮຸ່ນຄູ່ຮັກໝົງ 3 ເດືອນ ຕຽມການ
ມາກໍ ອຍາກຈະອອກໄປສອນນົອງໆ ໃຫ້ຮູ້ຄົງໂທ່າຂອງກາເສພຕິດ ໂດຍຜມຈະ
ພຸດໃນຮານະທີ່ຜມເອງເຄຍຕິດມາກ່ອນ”

④ນັກຈິງບນເສັນດ້າຍ

ຄົນນສາຍໃຫ້ງໆ ຍາວໆ ທີ່ມີຄວາມແຂ້ງແຮງແລະມັ້ນຄົງ ຖນແດດ
ທົນຟົນ ທົນຮ້ອນ ທົນຮັບນ້ຳຫັກແຮງກະຮະແທກຕ່າງໆ ນານາ ກລັບເປັນ
ພື້ນທີ່ທ້າທາຍເຍວະນັນນັກຈິງ ນັກປິດ ໃຫ້ລຸ່ມຫລັງ ເຊັ່ນເດີຍກັບ “ແຊນປົ່ງ”
ເປັນເຍວະນັນທີ່ອູ້ແລວກາດກລາງ ຊອບຈິງຮມອຕොຣີ້ໃຈກໍ ປັຈຈຸບັນເປັນ
ສາມາຊີກຂອງກລຸ່ມທີ່ເຊື່ອວ່າ “ອົງຈິຕັນ” ມີສາມາຊີກທັ້ງໝົດ 7 ດົກເປັນຫຍາ
5 ດົກ ແລະຫຼູ້ງ 2 ດົກ ໂດຍສາມາຊີກທັ້ງໝົດເປັນເພື່ອນຮຸ່ນຮາວຮາວ
ເດີຍກັນແລະອູ້ໃນໜູ່ປ້ານເດີຍກັນທັ້ງໝົດ “ຊື່ອຂອງກລຸ່ມນັ້ນມາຈາກ
ຢື່ຍ້ອຂອງໜາຍີ່ຫຼັກນີ້ ເປັນຢື່ຍ້ອທີ່ຈະເອົາມາສັງໃຫ້ກັບພື້ສາວຂອງຕົນທີ່

เปิดร้านขายชาอยู่นั่นเอง และตนเองก็ได้รับการเชิญเข้ากลุ่มจากพี่เบย ปัจจุบันบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของตนคือเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม เช่น เมื่อสมาชิกในกลุ่มมีเรื่องที่ไม่สบายใจหรือมีเรื่องที่ต้องการความคิดเห็น ไม่ว่าเรื่องไหนจะขอคำปรึกษาจากตนทั้งสิ้น สถานที่ที่มากจะนัดทำกิจกรรมร่วมกันคือ ร้านค้าของชำในหมู่บ้าน ซึ่งจะโกรนดเวลา กันก่อนแล้วไปเจอกันตามเวลาที่นัดไว้ จากนั้นเมื่อสมาชิกมาครบจำนวน

ก็จะเขี่รรถจักรยานยนต์ (บ้างขี่คนเดียว บ้างมีคนซ้อน รวม 2-3 คน) ไปยังบริเวณกรรมหลวงฯ (หรือที่เรียกว่า “ท่าแพ” หรือส่วนที่เป็นรูปปั้นส่วนหัวของพญานาค) เพื่อนั่งเล่น หาของกิน ดื่ม (ละเวณนั้นจะมีร้านขายของกินหรือดื่มอยู่แล้ว) หรือบางครั้งก็ไปที่ชายเล (ส่วนทางของรูปปั้นพญานาค) โดยปกติจะอยู่ที่นั่นถึง 18.00-20.00 น. แล้วก็กลับบ้าน แต่ถ้าตรงกับวันเสาร์หรืออาทิตย์จะไปต่อที่ “สี่แยกพระพุทธ” (หน้าวัดสะระเกะ) เพื่อไปรวมตัวกับกลุ่มนื่นที่จะมา กันจากหลายๆ แห่งของจังหวัด จำนวนประมาณ 500 คน เป็นทั้งเยาวชนและวัยรุ่น (อายุตั้งแต่ 10 ปีจนถึง 25 ปี และอาจมีคนอายุมากกว่านั้น แต่ไม่เยอะเท่า) ทั้งเพศชายและหญิงเขี่รรถจักรยานยนต์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นรถจักรยานยนต์ครอบครัวแล้วเอาไปตัดแปลงสภาพให้แรงขึ้น ขึ้นอยู่กับความชอบของแต่ละคน มีการปิดถนนเส้นตรงสายนั้นตั้งแต่สี่แยกพระพุทธไปจนถึงหน้าค่ายกรรมหลวงสิงขลานครินทร์เป็นระยะทาง roughly 1-2 กม. สาเหตุที่ต้องมาร่วมกันเวลา 20.00 น. ของทุกวันเสาร์ หรืออาทิตย์นั้นไม่สามารถตอบได้ เนื่องจากการรวมกลุ่มกันเวลาไม่มานานหลายปีแล้ว ทำให้คนรุ่นใหม่ที่มาก็จะทำความรุ่นเก่าที่เคยสร้างไว้ โดยการปิดถนนนั้นจะใช้วิธีการลากถังขยะที่เจืออยู่ตามข้างทางมาเรียงเป็นแนววางถนนไว้ และจะแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะได้เป็นฝ่ายที่จะดูต้นทางหรือดูว่า “นาย” (ตำรวจ) จะมาถลายการรวมกลุ่มหรือไม่ มีบางครั้งที่ “นาย” มา กันสองคันรถระบบ พร้อมเจ้าหน้าที่ร瓦

15 นาย ถือระบบของมาໄລ່ເພື່ອສລາຍກາຣຽມກລຸ່ມ ແຕ່ທຸກກລຸ່ມຈະຮັກນິວຈະແຍກກັນໄປສັກຄູ່ ເນື້ອພວກ “ນາຍ” ກລັບແລ້ວຈຶ່ງກລັບມາຮຽມຕົວກັນຕ່ອ (ຫາກມີເວລາເຫຼືອຫົ້ວໂໜ້ວໄມ້ດີຈົນເກີນໄປ) ຜູ້ໃໝ່ຂ້ອມູລເລົາວ່າມີຫລາຍໆ ຄຽ້ງທີ່ເມື່ອນາຍມາທຳກາຣສລາຍກລຸ່ມ ຈະມີ “ເອເຢັ່ນຕໍ່” (ຜູ້ສັນບສຸນກາຣຽມກລຸ່ມທີ່ມາຈາກຫາດໃໝ່ ຈະເອຮັດກະບະມາ 2-3 ຄັນ ເພື່ອກຮັດທີ່ແປ່ງແພັກລັບໄປດ້ວຍ ຮວມຄື່ນເປັນຄລ້າຍໆ ກຽມກາຣໃນກາຣປະກບຸ່ງແປ່ງຮັດ ໂດຍຈະມີເຄື່ອງຕຽບຈົດວ່າຮັດຈັກຍານຍົນຕົນໄທ່ນັບໆທີ່ແຮງ

พอย กันจึงเรียกมาแข่งให้สมน้ำสมเนื้อกัน รวมถึงเป็นผู้มอบเงินให้ทั้งผู้แพ้และผู้ชนะในการแข่งรถในแต่ละครั้ง ปกติผู้ชนะจะได้รับเงิน 1,000 บาท ส่วนผู้แพ้จะได้รับเงิน 500 บาท เป็นรางวัลที่ลงแข่ง และหากมีการเดิมพันด้วยรถ หมายถึงว่าผู้ชนะจะได้รถของผู้แพ้ไป ก็จะใช้รถประเภทที่นำมาด้วยชนรถกลับไปนั่นเอง) เอเย่นต์จะพกปืนและหล่ายๆ ครั้งที่เปิดฉากยิงสักกับตำรวจเพราะถ่วงเวลาให้สมาชิกที่มารวมตัวกันหนีทัน ในการแข่งขันนอกจากจะเดิมพันด้วยเงิน (เดิมพันด้วยเงินตั้งแต่ 1,500-10,000 บาท) และรถจักรยานยนต์แล้ว บางครั้งยังมีการเดิมพันด้วยผู้หญิงอีกด้วย แต่ที่น่าสนใจคือ หากมีการเดิมพันด้วยผู้หญิง ผู้หญิงที่ถูกใช้เป็นสิ่งเดิมพันจะไม่รู้ตัว จะรู้ตัวอีกทีเมื่อทีมตัวเองแข่งแพ้แล้วต้องส่งมอบตัวไปให้อีกกลุ่มทันที มีการขัดขืนทุกครั้งเพราะฝ่ายหญิงจะเสียสติมากหากรู้ว่าตัวเองเป็นของเดิมพัน และต้องไปอยู่กับอีกฝ่ายโดยที่ตัวเองไม่ได้เต็มใจ บางคนถึงกับเป็นบ้าเมื่อได้กลับมาบ้าน จากการสอบถามผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ใน การแข่งเราจะถือว่าผู้หญิงเป็นสิ่งของ เสียไปก็สามารถหาใหม่ได้ เพราะยังไงการ การแข่งรถก็จะเป็นที่สนใจของผู้หญิงในพื้นที่นี้อยู่แล้ว ในการแข่งรถหากมีการเล่นผิดกฎหมายหรือมีการทำอะไรที่ไม่ยุติธรรม เมื่ออีกฝ่ายร้องเรียนกรรมการ อาจจะมีการเฟรารถทึ่งไปเลยเพื่อความปริสุทธิ์ใจกลุ่มของตนไม่ค่อยได้ลงแข่ง เพราะถือเป็นกลุ่มเล็กๆ อีกทั้งยังไม่กล้าเสี่ยงมากในตอนนี้ แต่ในอนาคตก็ไม่แน่ใจเช่นกัน นอกจากรู้ว่ามีการ

չກອຕ່ອຍ ການໃຊ້ກໍາລັງ ການຈາຕກຮມ ແຕ່ຜູ້ໃຫ້ຂໍອມຸລແຈ້ງວ່າມີສາມາຮັດ
ໃຫ້ຂໍອມຸລໃນສ່ວນນີ້ໄດ້ ເພຣະດືອເປັນຄວາມລັບ ທາກຄນໃນແວດວງນີ້ໂຄຣ
ເປີດປາກເຮືອນີ້ ຈະຕ້ອງຖືກຕາມຜ່າອຍ່າງແນ່ນອນ ເມື່ອສອບຄາມວ່າການ
ໄປປະມວມຕັກບັກລຸ່ມແຂ່ງຮຄແລ້ວທຳໄມ້ພ່ອແມ່ນີ້ໄມ້ໜ້າມປຽມ ດຳຕອບຄືອ
ພ່ອແມ່ນີ້ທ່ານວ່າຕົນເອງອອກມາຮມກລຸ່ມກັບພວກແຂ່ງຮຄ ໂດຍເວລາຈະ
ອອກບ້ານກີບອອກພ່ອແມ່ແຄວວ່າໄປຢີຮຄເທິວເທັນນັ້ນເອງ ໂດຍສ່ວນຕົວໄມ້ມີຮຄ

จักรยานยนต์เป็นของตนเอง ส่วนใหญ่จะยืมของเพื่อนแล้วบ้านซี่ ตนเริ่มซี่เป็นตอนอายุเพียง 12 ปี และปัจจุบันก็ยังไม่มีใบขับซี่ เมื่อตอนอายุ 15 ปีเคยประสบอุบัติเหตุจากการขี่รถจักรยานยนต์ 3 ครั้ง มีเพียงครั้งเดียวตอนอายุ 16 ปีที่ได้รับบาดเจ็บจากการเป็นผู้ช้อนรถจักรยานยนต์ สมม獾กนิรภัยบางครั้งเมื่อขี่รถจักรยานยนต์ มีเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันหนึ่งคนเป็นนักชิง และรถที่ใช้อยู่ปัจจุบัน (ของเพื่อน) มีการตัดแปลงสภาพเกือบทั้งหมด หรือเรียกได้ว่า “ประกอบใหม่หมด” ก็ได้ นอกจากกลุ่มของตนเองแล้ว ยังรู้จักสมาชิกกลุ่มนี้อีก อยู่ในต่างพื้นที่กันคือ รุ่นพี่ที่ทำงานด้วยกันที่โรงน้ำแข็ง เป็นสมาชิกของกลุ่ม “ฝ่าแಡงครองโลก” (เป็นชื่อที่มาจากการเครื่องดื่มโค้กที่มีสีแดง) ซึ่งกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่อยู่ในอำเภอหาดใหญ่ และรุ่นพี่ที่ทำงานโรงน้ำแข็งด้วยกันก็ย้ายมาจากหาดใหญ่...” โดยที่แซมเป็นรู้เลยว่า ถนนสายใหญ่ได้กลายมาเป็นเส้นด้ายที่พร้อมจะขาด ทั้งจากอุบัติเหตุ ที่ถึงแก่ความตาย พิการ ถูกจับกุม ได้ทุกเมื่อ

①เส้นด้ายที่แข็งแรงเกิดขึ้นได้ด้วยมือของทุกคน

สิ่งที่เยาวชนต้องการจากสังคมคือ “โอกาส” ไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการเรียนหนังสือ โอกาสในการที่จะได้ทุนการศึกษา โอกาสที่จะมีงานทำและใช้ความสามารถของตนได้ตามต้องการ พวກเข้าพร้อมกลับตัวกลับใจเป็นคนดี และต้องการการยอมรับจากสังคม เขา

ต้องการให้สังคมอภัยให้เข้า และทำสิ่งดีๆ ให้กับสังคมและชุมชน เขายังปรารถนาให้สังคมหรือหน่วยงานของรัฐช่วยเข้าไปจัดการปัญหาต่างๆ ให้หมดไป ไม่ว่าจะเป็นปัญหารื่อง การพนัน การแข่งรถบนถนนหลวง หรือปัญหายาเสพติดในชุมชน เยาวชนบางรายที่กับยอมรับว่า ตัวเองได้ผ่านประสบการณ์ที่เลวร้ายมาก และไม่่อยากให้คุณอื่นๆ ต้องมาประสบชะตากรรมเดียวกันกับที่เขาเคยเจอนในใจลึกๆ แล้ว เขายังและเรอ ผู้ยืนอยู่บนเส้นด้าย ล้วนต้องการสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นการรวมตัวกันทำกิจกรรม

ເພື່ອສັງຄມ ເຊັ່ນ ບຣຈາກສິ່ງຂອງໃຫ້ໂຮງຮຽນແລະບ້ານເຕັກກຳພຣ້າ ທຳຄວາມສະາດສານທີ່ສາຮາຮະນະ ເຊັ່ນ ຫ້ອງນໍາໃນວັດ ເປັນຕົ້ນ ພວກເຂາໄມ່ ຕ້ອງການທີ່ຈະສ່ວັງຄວາມເດືອດຮ້ອນໃຫ້ສັງຄມນີ້ອັກຕ່ອໄປ ເຂມີຄວາມມຸ່ງມັ້ນໃນການພັນນາຊຸມໝານຂອງທຸນໃຫ້ມີຄວາມເປັນອູ່ທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະຕ້ອງການຊັກຊວນໃຫ້ຄົນທີ່ອົກຈາກໂຮງຮຽນໄດ້ກັບລັບເຂົາມາຮຽນໜັງສືອັກຄັ້ງ ໃນສ່ວນຂອງເຢາວ່ານທີ່ຍັງໃໝ່ສາຮເສພຕິດອູ່ ພວກເຂຍ້າມີຄວາມປරາຄານທີ່ຈະເລີກເສພສິ່ງແລ່ນັ້ນ ແຕ່ສິ່ງທີ່ສຳຄັງຄືອ໌ ເຢາວ່ານແລ່ນີ້ໄມ່ໄດ້ຕ້ອງການເພີຍງແຄ່ກັບຕົວເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ພວກເຂຍ້າງລັບໃຈແລະເຕັມເປົ່າມໄປດ້ວຍ “ສຳນົກ” ທີ່ຈະທຳຄວາມຕີ ພວກເຂາໄມ່ໃຊ້ເປັນຄົນເລວ ອ້ອງຂະຂອງສັງຄມອ່າງທີ່ໄດ້ຮັບການປະໜາມໄປເສີຍທັງໝົດ ກາຣທີ່ສັງຄມຕື່ຕາແລະມືອຄົດກັບພວກເຂາຕ່າງໜາກ ທີ່ກຳລາຍເປັນເຄື່ອງປິດກັນບົດບັງ ໃນການເຂົ້າຄື້ງ ຄວາມຄົດແລະຈົດສຳນົກທີ່ດີຂອງພວກເຂາ ປຣາກຸງກາຮົມທັງໝົດທີ່ກຳລ່າວມານີ້ ໄມ່ໃຊ້ເຮື່ອງແປລກໃໝມໃນສັງຄມຂອງເຮາເລຍ ເພຣະອົກຕິດັ່ງກຳລ່າວໄດ້ກຳລາຍເປັນຄ່ານິຍາມທີ່ຝຶກເລີກເຂາໄປໃນຄວາມຄົດແລະທັກຄົດຂອງຄົນໃນສັງຄມເປັນສ່ວນນາກອູ່ແລ້ວ ດັ່ງນັ້ນການເປີດໃຈຍອມຮັບແລະທຳຄວາມເຂົ້າໃຈເຢາວ່ານໃນກຸລຸ່ມນີ້ຈຶ່ງເປັນເວື່ອງທີ່ຈໍາເປັນ ແມ່ວ່າຈະຕ້ອງໃໝ່ເວລາອັກນານພອສມຄວຮົກຕໍາມ

ກາຣກົຈທຳເສັ້ນດ້າຍໃໝ່ແຂງແຮງນີ້ ໄມ່ໃຊ້ເປັນເວື່ອງຂອງຄົນໄດ້ຄົນໜີ້ໃນສັງຄມ ແຕ່ເປັນເວື່ອງທີ່ຕ້ອງຮ່ວມກັນຮັບຜິດຂອບ ໂດຍເຮີ່ມຕັ້ງແຕ່ໜ່ວຍທີ່ເລີກທີ່ສຸດຂອງສັງຄມ ດືອກຮອບຄວ້າ ທີ່ຕ້ອງອາศຍ່ຄວາມຮັກ ຄວາມເຂາໃຈໄສ່

ให้กับสมาชิกทุกคนอย่างใกล้ชิด รวมไปถึง ครูบาอาจารย์ เพื่อนผู้
และคนในชุมชน ที่จะต้องเปิดใจ เข้าใจ และยอมรับ การกลับตัวกลับ
ใจของพวกรเข้า เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า การให้โอกาสเข้าคือการสร้าง
โอกาสที่ดีให้กับตัวเราและสังคมของเราในอนาคต เพราะที่สุดแล้ว
เยาวชนเหล่านี้ก็เติบโตขึ้นไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยในอนาคต
อย่างแน่นอน เพราะฉะนั้น วันนี้ อนาคตของชาติอยู่ในมือของพวง
เราทุกคนแล้ว

សណ្ឋបសបុប្ផុជ

